

PERXADA

AJUNTAMENT D'ARBUCIES • ESTIU 98 • 2a ÈPOCA • NÚM. 12

ELS ARBRES MONUMENTALS, D'ARBÚCIES

CREU ROJA LOCAL:
20 ANYS DE SERVEI

SISTEMA DE LECTURA PÚBLICA
DE CATALUNYA

LA GUERRA CIVIL A ARBÚCIES (3)

Sumari

PERXADA - 2a Època - Núm. 12

EDITORIAL

3

ACTIVITATS
MUNICIPALS

4

TEMA

Creu Roja d'Arbúcies,
20 anys de servei.

8

DES DE RÀDIO
ARBÚCIES

Des de l'emissora
municipal.

12

ENSENYAMENT

Intercanvis escolars.

15

ENTITATS I PERSONES

Ens ha nascut una
nova entitat.

Fer una feina amb
ganes.

20

DOSSIER

Els arbres monumentals
d'Arbúcies

24

JOVENTUT

Joves complementaris

SOLIDARITAT

L'alliberació humana.

Una visió cristiana a
finals del segle XX.

ESPORTS

EFA. Escola de Futbol
Arbucienca.

36

CULTURA

Llibres

38

EL NOSTRE AHIR

La Guerra Civil a
Arbúcies (3)

45

SOCIETAT

El tan anomenat Estat
del Benestar (1)

Revista Municipal PERXADA

Periodicitat Quatrimestral

Preu: 500 PTA

EDITA:

Ajuntament
d'Arbúcies
C/ Major, 2
17401 Arbúcies

CONSELL DE
REDACCIÓ:
Coordinació i
Activitats
Municipals:

J. Tura
Des de Ràdio
Arbúcies:

J. Soler
Cultura Música:
J. Guillamon
Ensenyament:

J. Pujadas
Tema:
P. Garriga
N. Casanova
A. Casado
J. Goñi
M. Serra

Dossier:
C. Zamorano i
Gemma Carbonell

Solidaritat
X. Planas,
Omar, J. Boix
Entitats i Persones:

C. Torelló i
N. Tort
Cultura:

Daniel Martí
Joventut i Societat:

T. Moré
El nostre Ahir:

J. M. Rueda
D. Martí
J. Illa
Esports:

M. Duran

FOTOGRAFIA:
Secció Fotogràfica
Centre d'Arbúcies

COL·LABORADORS:

Vicent Melo
Carme Iserte
Dolors Planas
Martí Robert
Raül Quadras
Marga Villalobos
Carme Coll
Pilar Espinet
Ramon Reyero
Edmon Ribatallada
Joaquim Mateu
Sandra Pujadas
Gemma Font

DISSENY I
REALITZACIÓ:
Palahí, A.G.
(Girona)

DIP. LEG.:
Gi. 1.883 - 94

Editorial

PER UNA ESCOLA TRANSFORMADORA

Des dels inicis de PERXADA el Consell de Redacció ha donat importància al tema d'educació i en concret als centres escolars.

És que creiem que el paper que les escoles tenen dins la societat ho és d'important.

Poques vegades es dubta del paper transmissor de coneixements teòrics i pràctics, de maneres de fer, de valors, tradicions... Totes les societats han tingut i tenen els seus mitjans per a transmetre'n, principalment en els marcs familiar i acadèmic i, més darrerament, mediàtic. Però creiem que les escoles tenen una funció bàsica i primordial a nivell de transformació de les persones i, amb elles, de la societat. L'escola ha de ser transformadora.

És necessari refermar aquest darrer punt en uns moments que les forces del poder econòmic ho fan girar tot en torn del mercantilisme, i intenten arraconar qualsevol signe de progrés social i qualsevol esperança vers un ésser humà nou.

La realitat actual sembla ser que en el món de l'educació també s'ofereixen uns productes de consum -els coneixements- i una ètica difosa com a decoració i consol de consciències. El sistema es planteja uns objectius i a l'hora de prendre decisions concretes i posar mitjans sembla que en persegueix uns altres. Els mitjans de comunicació -que també eduquen, moltes vegades en substitució de la família- estan al servei del mercat. La realitat és que el sistema educatiu viu també les contradiccions de la societat. Convivència, cooperació, solidaritat, valors humans, tècnica al servei de

les persones, respecte a la diversitat, esperit crític, educació integral, cohesió social... són paraules que ressonen i que es treballen dintre dels centres escolars, però que resulten ofegades pel mateix sistema i per l'entorn social que a la pràctica fomenta la competitivitat, persones al servei de la tècnica, demandes d'especialització prematures, solidaritat interessada, valors comercials, uniformitat o exclusió dels qui no s'adapten, jerarquies, fractura social... És evident que la societat està subjecta a tensions i canvis, i que l'escola n'és una petita part.

Creiem, però, en una escola motor de canvi, que superi les pròpies contradiccions. Fins fa poc l'escola era una finestra que s'obria a una visió del món, en canvi, actualment ha de ser un lloc que doni eines per comprendre d'una manera crítica i activa el fenomen de la mundialització. Les persones poden fer quelcom, hi ha marges de decisió i d'actuació. La mateixa Reforma parteix d'una visió progressista de la persona, mal aplicada pels governs conservadors. Cal donar suport als docents, als pares i als polítics que lluiten per una implantació transformadora, i adoptar una posició de resistència per refermar els valors progressistes. L'escola canvia i ha de canviar, i ha de fer el seu paper en la transformació de la societat, especialment des d'una

posició de servei públic. Si pares, mestres, responsables polítics, i en general agents educadors, estiguéssim d'acord en els principis que mouen el sistema educatiu, no hauria d'haver-hi tants dubtes a l'hora de donar-hi suport i de posar-hi mitjans adients.

BÚSTIA

Si us manca algun del números endarrerits de PERXADA els podeu comprar a "La Gabella"

c/ Major, 6 - 17401 Arbúcies - 972 86 09 08

Activitats Municipals

La inauguració de les obres de rehabilitació

El dissabte, dia 30 de maig va tenir lloc la inauguració de les obres de rehabilitació i adequació del Front de la Riera d'Arbúcies. Aquestes obres iniciades el 1990, amb la construcció dels magatzems del Museu Etnològic del Montseny, La Gabella, i que s'han anat desenvolupant en diferents fases fins aquest darrer any, permeten disposar, per a usos públics, d'un ampli espai d'esbarjo al centre del poble.

LES DARRERES OBRES PORTADES A TERME

Com a cloenda de les diferents fases en què s'ha desenvolupat el projecte, des de la tardor de l'any 1997, han tingut lloc els treballs de la segona fase de les obres de rehabilitació.

Aquestes obres, amb un pressupost de gairebé 20 milions de pessetes han estat finançades per la Direcció General d'Actuacions Concertades, Arquitectura i Habitatge de la Generalitat de Catalunya i l'INCASOL (15 milions) i l'Ajuntament

d'Arbúcies (5 milions) i han consistit en la construcció d'una passera que comunica el carrer Camprodon amb el nou passeig, la il·luminació d'aquesta zona i l'arranjament i enjardinament del sector que des de l'escorxador porta al poliesportiu. En aquesta tram s'ha construït una plaça i la bassa de les oques. Al mateix temps s'ha obert un nou passeig que per sota del museu arriba al parc del carrer del Damunt.

La passera.

Foto: AHMA

LA INAUGURACIÓ

Els actes s'iniciaren a les 6 de la tarda amb una recepció a la Casa de la Vila, a la qual hi assistiren diferents representats de les administracions públiques que han finançat les obres i responsables tècnics dels projectes portats a terme, seguidament va tenir lloc la inauguració de les obres amb la tallada de la cinta a l'entrada del túnel de can Cornet que comunica el carrer Camprodon amb el nou passeig.

Els actes van continuar amb

els parlaments de les autoritats i un vermut popular a la terrassa de can Cornet, on les més de 100 persones assistents van poder contemplar una exposició que recollia gràficament el procés de desenvolupament de les diferents obres portades a terme. Finalment i degut al mal temps el concert previst a la plaça mirador, es va realitzar a la sala de conferències del Museu. Posteriorment va tenir lloc l'encesa de la nova il·luminació

El racó de les oques.

Foto: AHMA

CRONOLOGIA DE LES OBRES

- 1990-1991 CONSTRUCCIÓ DELS MAGATZEMS DEL MUSEU ETNOLÒGIC DEL MONTSENY, LA GABELLA.
- 1994-1995 CONSTRUCCIÓ DEL MUR DE DEFENSA DE LA RIERA
- 1995-1996 1a FASE DE LES OBRES DE REHABILITACIÓ (Façanes de l'escorxador i rampes del museu).
- 1997-1998 2a FASE DE LES OBRES DE REHABILITACIÓ (Passera, placeta mirador racó de les oques)

La inauguració de les obres.

Foto: M. A. Benavent

i adequació del Front de la Riera d'Arbúcies

LA REHABILITACIÓ I ADEQUACIÓ DEL FRONT DE LA RIERA D'ARBÚCIES

RESSENYA HISTÒRICA

Si repassem la història d'Arbúcies veurem com a la meitat del segle XIX sobre el curs de la riera s'hi establiren sistemàticament horts, molins i fargues, és a dir, els elements essencials de l'economia local.

Aquest fet, feu que l'àmbit fos generalment ordenat, net i amb la vegetació controlada.

Sobre els marges i les muralles, en les façanes a sovell, es construïren i s'ampliaren molts habitatges amb les característiques solanes d'arqueries múltiples. Fou aleshores la riera, un espai de qualitat.

El canvi dels estils de vida, però essencialment dels sistemes productius va comportar el progressiu abandonament dels molins i horts, i la conversió sistemàtica de les solanes en sectors marginals dels habitatges. Els fronts de la riera foren ocupats pels sanejaments domèstics descontrolats, per les deixalles i per les bardisses.

1980- EL POLIESPORTIU

La construcció d'aquest important equipament municipal al Prat de can Delfí, en un meandre reomplert de la riera, va fer palesa la realitat ambiental

de l'indret i va motivar a l'Ajuntament a actuar de manera global sobre el sector en dues direccions:

- El sanejament i rehabilitació dels fronts de la riera i
- La connexió directa per a vianants del centre de la Vila amb el Poliesportiu.

PRIMERES ACCIONS

L'operació es plantejà des de l'inici com una actuació conceptual global. Calia recuperar la qualitat ambiental del lloc i reequipar la vila en aquest indret tan proper al centre. Amb l'ajut de la Generalitat es va redactar un avantprojecte general de totes les actuacions necessàries que s'han anat desenvolupant per accions i fases des de l'any 1991. Els objectius essencials -que hom ha assolit en bona part- eren:

- 1 La creació d'un passeig públic a cada banda de la riera perquè els vianants gaudissin de l'encís del lloc.

El passeig del marge esquerre de la riera es realitzà sobre l'escullera amb abundant jardineria. En el marge dret, fou construït un gran mur de formigó armat revestit amb pedra del país que, ultra amagar els col·lectors del

sanejament, va fer possible el passeig sota muralla.

- 2 La definició de les noves façanes del Museu Etnològic del Montseny, La Gabella i la rehabilitació d'altres elements de l'entorn.
- 3 La remodelació del sòcol del conjunt històric - església -ajuntament- museu- tot reconduint el problema de l'escorxador i creant un seguit de rampes i espais plans que permeten resoldre les sortides d'emergència dels esmentats edificis.

ACTUACIONS RECENTS

El procés general no culminarà fins que no s'hagin rehabilitat la totalitat dels elements públics i els habitatges privats. En aquest punt cal remarcar que moltes façanes han estat darrerament remodelades i pintades. Des de l'àmbit públic les darreres actuacions són:

Construcció de la passera per a vianants que relliga el centre de la vila amb el passeig de la riera i amb les piscines i el poliesportiu. Construcció, ja iniciada, de l'ampliació dels magatzems del museu. Qualificació dels espais enjardinats amb incursions pintoresques com la bassa

Foto: AHMA

de les oques i els nous espais de relació i accés al poliesportiu.

La voluntat de tots els estaments implicats en aquest ambiciós projecte, és aconseguir un conjunt urbà de qualitat en el centre de la vila; que tot resolent moltes mancances històriques, vagi més enllà, i ofereixi per al futur, un element urbanístic i arquitectònic que millori la imatge general d'aquest indret del Montseny i faci la vida més plaent a tots els seus ciutadans i visitants.

BENET CERVERA I
FLOTATS
Arquitecte Municipal

Activitats Municipals

NOTÍCIES

LES FESTES DE LES ENRAMADES 1998

El diumenge 7 de juny va tenir lloc el concurs de catifes de flors naturals, tret de sortida habitual de les festes.

Enguany a més de destacar l'excel·lent qualitat de les obres confeccionades (15 en total al llarg dels carrers: Sorrall, Havana,

Camprodon, Pont, Major, Placeta de ca la Rossa, i Segimon Fogarolas), ressaltar el fet també ja habitual en els darrers anys, de la presència de la pluja, que si bé no va afectar els treballs de confecció de les catifes i va permetre als gairebé 15.000 visitants, contemplar les obres una vegada finalitzades, si va deslluir la cercavila que serveix de cloenda a la festa.

La guanyadora del concurs, i repetint l'èxit del darrer any va ser la catifa del carrer de l'Havana.

El cicle festiu es va reprendre el dijous 11 de juny, amb la ja tradicional botifarrada, l'acte més multitudinari d'aquestes festes, a part de les catifes, i en el que es va repartir 3300 botifarres entre els prop de 2000 assistents.

El cap de setmana dels dies 12 i 13 de juny, va aglutinar a més dels elements tradicionals un bon reguitzell d'activitats entre les que podríem destacar el segon concurs d'estirada de corda. Aquest concurs celebrat en el transcurs de la mitja part del concert del divendres a la nit a la placeta de ca la Rossa, va comptar amb una extraordinària participació, sobretot de col·lectius juvenils. Els guanyadors van ser el grup dels veïns del carrer de les Agudes.

Un altre dels actes que ha arrelat en el conjunt d'activitats, és el ball de garlandes, que es celebra a la Plaça de la Vila el diumenge d'enramades. Enguany però i degut a la pluja tingué lloc al poliesportiu.

Foto: AHMA

INICI DE LES OBRES DE CONSTRUCCIÓ DEL NOU VIAL D'ENLLAÇ ENTRE EL NUCLI URBÀ I LA VARIANT

En el transcurs d'aquest mes de juliol és previst que s'iniciïn els treballs de moviment de terres destinats a la construcció del nou vial que enllaçarà els tres camins amb la variant. Aquesta obra de

la qual PERXADA, ja es va fer ampli ressò en el número de primavera, permetrà resoldre un conjunt de problemes amb els que actualment s'enfronta Arbúcies: la connexió nucli urbà-zona

industrial, la reordenació de la circulació i aparcament al poble i la construcció d'una via d'accés directe al nucli urbà. Aquesta important obra d'infraestructura, de més

de 120 milions de pressupost, que compta amb una important participació de fons europeus, és previst que es perllongui al llarg de tot aquest any 1998 i bona part de l'any 1999

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE EL CINEMA A LA VILA D'ARBÚCIES

El dissabte, 23 de maig, va tenir lloc la presentació del llibre el cinema a la Vila d'Arbúcies, que dins de la col·lecció Montsolí, del Museu Etnològic del Montseny, La Gabella, han realitzat Jordina

Medalla i Daniel Martí. L'acte de presentació va tenir lloc a la sala de conferències del museu i va comptar amb la presència, a més dels editors, i de l'Alcalde d'Arbúcies, de Miquel Porter i Moix.

Presentació del Llibre "el Cinema a la Vila d'Arbúcies"

Foto: AHMA

NOTÍCIES BREUS - ACTIVITATS MUNICIPALS

CELEBRACIÓ DEL XIIè ANIVERSARI DE L'AGERMANAMENT ARBÚCIES-PALACAGÜINA

El diumenge 21 de juny, van tenir lloc a la Plaça de la Vila els actes de celebració del XIIè aniversari de l'Agermanament Arbúcies-Palacagüina. Aquests actes iniciats a partir de 2/4 d'11 del matí van consistir amb una exposició sobre els 12 anys d'agermanament, parades informatives i de venda de productes de comerç just, l'actuació del grup IX-MANÀ, un parlament a càrrec de l'Alcalde Jaume Soler i representants de les *madres de mayo* argentines, la presentació de la brigada 1998, una arrossada popular a la qual hi van assistir més de 100 persones i el comiat a la representació de Palacagüina.

DELEGACIÓ NICARAGÜENCA A ARBÚCIES

Dintre dels actes d'agermanament Arbúcies-Palacagüina, enguany, cal destacar la presència d'una delegació de la comissió d'agermanament de Palacagüina. Aquesta delegació que va arribar el dia 20 de maig, estava formada per la Sra. Elena Cruz Galiano (presidenta de la Comissió de Hermanamiento), i la Sra

Carmen Sánchez Blandon tesorera de la mateixa comissió i regidora del FSLN a l'Ajuntament de Palacagüina.

Via KAFU

El dissabte, 4 de juliol, va tenir lloc la celebració de la sisena edició d'aquesta festa. Les activitats van consistir amb la preparació de menjar africà a la cuina del CEIP Dr. Carulla, tallers de trenes i degustació de te a la plaça de la Vila i un sopar africà a la mateixa plaça amenitzat amb música i balls africans. Aquests actes van ser organitzats pel Col·lectiu d'Immigrants Africans a Arbúcies i el Consell Municipal de Solidaritat.

TROBADA ANUAL DE LES JERC

Dels dies 17 a 19 de juliol es va celebrar a Arbúcies la trobada anual de les Joventuts d'Esquerra Republicana de Catalunya. Dintre del conjunt d'actes desenvolupats, els més multitudinaris van ser els dos concerts celebrats els dies 17 i 18 de juliol i que van comptar amb la presència de destacats grups: Dr. Calypso, Komando Moriles, Amusic Skazz Band, Obrint Pas, Lax'n'Busto, Gossos, Sòviets i Casta Way.

APROVACIÓ DE LES BASES D'ADJUDICACIÓ, DEL CONTRACTE PER A LA REALITZACIÓ DE LES OBRES PER AL NOU VIAL D'ENLLAÇ TRES CAMINS ZONA INDUSTRIAL

En el ple municipal del dia 23 de juny es van aprovar inicialment el plec de clàusules administratives que regiran l'adjudicació del contracte per a la realització de les obres d'excavacions, terraplens i esculleres del nou vial d'enllaç entre els tres camins i la futura zona industrial. Al mateix temps es va aprovar l'expedient de contractació i l'obertura del procediment d'adjudicació del contracte

DECLARACIÓ D'ARBRE D'INTERÉS LOCAL PER A "L'ALZINA DEL MATARÓ"

En el Ple municipal del dia 23 de juny, va tenir lloc l'aprovació de la declaració de l'Alzina del Mataró, propietat de Josep Mataró i Clopés, com a arbre d'interés local.

4t CONCURS FOTOGRÀFIC LOCAL DE LES ENRAMADES

El diumenge, dia 5 de juliol, va tenir lloc el veredict del 4t Concurs fotogràfic Local de les Enramades, organitzat per la Secció fotogràfica del Centre, amb la col·laboració del Museu Etnològic del Montseny, La Gabella i l'Ajuntament d'Arbúcies. L'obra guanyadora del concurs va anar a càrrec de Pepi Casanova, mentre que la resta foren entregats a: 2n Jaume Porta; 3r Joan Clos; 4t Jordi Badia i 5è Josep Moré.

CREU ROJA D'ARBÚCIES

20 ANYS DE SERVEI

“Malgrat el temps, els esforços, els patiments; tot és poc per ajudar a un altre”. Aquesta frase podria resumir el significat de la Creu Roja, i l’empenta que va moure a un grup de gent d’Arbúcies per aconseguir que s’instal·lés a casa nostra un lloc de socors d’aquestes característiques. La professionalització de l’estament, la retallada d’ingressos i subvencions i l’entrada de les ambulàncies privades està provocant seriosos problemes de subsistència als llocs de socors, problemes dels quals Arbúcies no n’està exempta. Per conèixer la història de la Creu Roja d’Arbúcies i la seva situació actual hem parlat amb en Josep Coll, president de l’entitat i en Francesc Obiols, membre fundador i antic cap de destacament.

La idea d’instal·lar la Creu Roja a Arbúcies va néixer a mitjans dels anys setanta, en un viatge que en Josep Coll va fer juntament amb un grup de professionals del seu sector laboral. Al seu costat s’hi va asseure un conegut que li va estar parlant durant tot el viatge del perquè de l’entitat, del seu funcionament com a transport sanitari, per què servia... Tot plegat va entusiasmar tant en Josep Coll que pocs dies després es va adreçar a l’ajuntament

per trobar-se amb l’aleshores, alcalde de la població, Emili Garolera. A ningú se li escapa que també hi havia un altre al·licient per disposar d’aquest tipus d’instal·lacions i era que els joves no haguessin d’anar a fer el soldat lluny de casa, sinó que poguessin estar a Arbúcies mateix. Coll reconeix que la idea va entusiasmar Garolera, tot i que “al principi va costar una mica de convèncer” assegura.

No havia passat mig any quan Emili Garolera va trobar-se amb Àngel Canals, li va explicar la proposta i li va demanar que exercís com a president d’aquesta nova entitat que tot just s’estava formant. Tot i la predisposició de l’ajuntament de l’època, els tràmits per aconseguir que el lloc de socors de la zona s’ubiqués a Arbúcies varen ser molt difícils. El problema estava en què l’ajuntament de Sant Hilari volia que s’instal·lés en el seu terme municipal. El consistori veí comptava amb un aliat molt important dins de la Creu Roja: la marquesa de Saleta, que era dama d’honor de l’entitat. “Tot va ser que nosaltres en comencéssim a parlar i a moure’ns, perquè ells remenessin la cua” comenta Josep Coll.

Després de moltes reunions amb els màxims dirigents de Creu Roja es va aconseguir que el lloc de socors es quedés a casa nostra. Per això va caldre la mediació

del doctor Joan Tibau, president de l’entitat i del comandant Manuel Ribera, que aleshores exercia de cap responsable de la brigada militar de Girona. Tots dos, després d’estudiar les dues propostes van coincidir en què Arbúcies estava molt més ben ubicada geogràfica i estratègicament que Sant Hilari.

Un altre dels motius que van fer decantar la balança a favor d’Arbúcies va ser el treball realitzat per un grup de voluntaris en la recollida de materials i medicaments per enviar a Nicaragua i Guatemala, que havien sofert importants terratrèmols. Quan es va conèixer l’abast de la desgràcia els arbuciencs es van mobilitzar solidàriament, aconseguint omplir dos camions de materials diversos, des de mantes, roba i calçat fins a medicaments que es varen enviar a Girona per formar part del convoi d’ajuda humanitària. També es va fer una recollida

Fotografia de família feta l'any 1984 amb els directius, els soldats i un grup de voluntaris.

econòmica, on es demanaven diners en metàl·lic, i es van recollir cinquanta mil pessetes de l'època. Aquestes importants col·lectes van acabar de decidir la junta de Creu Roja per instal·lar el lloc a casa nostra.

Una vegada s'havia aconseguit la concessió del lloc de socors es va treballar per decidir la seva ubicació geogràfica. Abans no es va acordar que s'instal·lés a la carretera d'Hostalric a Arbúcies hi van haver altres propostes. Inicialment es volia posar als baixos del pavelló Sant Josep, al costat de l'hospital. Es va demanar als responsables del centre que fessin cessió d'aquesta part de l'edifici, però des de la direcció de Creu Roja de Girona es va desestimar la proposta en considerar que era un error. El Dr. Joan Tibau no volia que el lloc de socors s'ubiqués en un espai on serien tractats com a llogaters donat que aquesta decisió sempre comportaria condicionants de cara al futur i que a més s'hipotecava una part de l'hospital.

Tibau va manifestar a l'ajuntament i al grup de persones que tiraven endavant el projecte que si el lloc de socors finalment s'havia d'ubicar als baixos del pavelló Sant Josep, Arbúcies només disposaria

Canvi de torn a la Creu Roja quan aquesta estava totalment militaritzada.

d'una assemblea local i que en cap cas es faria la cessió d'un destacament de soldats per mantenir les instal·lacions obertes les 24 hores del dia. Després de buscar altres llocs es va decidir que s'havia de construir un nou espai al costat de la carretera, fora del nucli urbà, però no massa lluny.

Va ser en aquests moments en què hi va intervenir la mestressa de can Blanch, fent cessió d'uns terrenys de la seva propietat per a poder-hi construir els locals de la Creu Roja d'Arbúcies. La cessió va comportar un únic condicionant que encara avui en dia està en vigència: el dia que la Creu Roja marxi del municipi o canviï de lloc, els terrenys tornaran a propietat de la família Blanch.

Inicialment la Creu Roja de Girona volia que en aquell espai s'hi instal·lés un mòdul prefabricat, proposta que va ser rebutjada des d'Arbúcies, que creia més convenient dotar el nou

lloc de socors d'identitat pròpia. Per aquest motiu, i comptant amb la col·laboració econòmica de l'ajuntament i d'un grupat de voluntaris es va decidir tirar endavant la construcció d'un edifici que consistia en els habitatges per als soldats, un lloc de socors i primers auxilis, i una petita recepció. A partir d'aquest moment es va començar a donar el servei de transport de ferits i malalts.

Es va crear la primera Junta directiva, formada per

Àngel Canals com a president, Josep Coll com a vicepresident i amb Francesc Obiols, Joaquim Guix i Alfons Auladell com a vocals. Fet això calia buscar els primers soldats i els que els havien de dirigir. Per aquest motiu, alguns membres d'aquesta junta van anar fins a Portbou, a parlar amb Manuel Prieto, que es retirava com a membre de la Guàrdia Civil, per oferir-li la possibilitat de ser el cap de destacament del lloc de socors de la Creu Roja d'Arbúcies.

Curs de formació per a voluntaris joves fet a mitjans de la dècada dels vuitanta.

CREU ROJA D'ARBÚCIES

20 ANYS DE SERVEI

Una vegada aconseguit el seu vistiplau es van iniciar els tràmits per posar-hi els primers soldats. "En aquest cas sabíem que l'Emili Garriga estava fent la Creu Roja a Girona. Li vam demanar per venir aquí i començar a fer funcionar el lloc d'Arbúcies" segons Coll. En acceptar Garriga va convertir-se en el primer membre del lloc de socors, el març de 1977. Deu dies després va entrar Ramon Dalmau i poc més tard en Tomàs Pujolràs i així fins a un total de vuit soldats.

La primera ambulància que van tenir, era un Seat 1500 allargat, que ja tenia uns quants anys i que va ser cedida per Montseny-Benèfic. "Es donava el cas que teníem soldats per anar a recollir els ferits però no

teníem ambulància per anar-los a buscar i traslladar-los, però era un vehicle que gastava molt, més de 16 litres cada cent quilòmetres" assegura Obiols. Aquest vehicle s'utilitzava des de feia anys a Arbúcies, per part de la mútua, que tenia sis conductors assignats, amb el suport de Josep Coll.

Posteriorment el lloc de socors d'Arbúcies va anar agafant més rellevància, fins a fer-se necessari l'ampliació del nombre de soldats de lleva, passant de vuit a quinze. Aquest fet va comportar una manca total d'espai, fent-se les obres d'ampliació, amb un garatge i creant un pis superior a l'estructura que fins aleshores existia, el que van permetre crear una sala de

reunions i uns despatxos per als oficials i directius. Va ser en aquest moment en què es van abandonar els baixos de l'antic col·legi Sant Lluís, al carrer de la Pietat. En aquest espai hi havia tres soldats de guàrdia i una ambulància per cobrir les primeres necessitats dels casos que passaven a l'interior del nucli urbà.

Corrien bons temps per aquesta institució, i res feia pensar que les coses anirien derivant fins als problemes que hi ha actualment.

En aquests moments, en què l'estament de la Creu Roja està canviant i des de la direcció general s'encamina a la total professionalització, al lloc de socors d'Arbúcies només hi queden tres soldats, que juntament amb dos

professionals i vuit objectors donen el servei. També s'ha perdut entitat en el nombre de vehicles, donant-se el cas que només hi ha una ambulància per cobrir les necessitats. Tot plegat ha derivat en el que és, de ben segur, el punt més baix de la Creu Roja al nostre municipi.

Des del mateix estament local s'intenta sortir d'aquesta penosa situació, donant-se a conèixer més als municipis de l'entorn, demanant-los que suportin una part del cost econòmic, i realitzant un seguit d'actes amb l'única finalitat de recollir diners que després han de servir per la compra d'un nou vehicle. La Creu Roja camina envers la professionalització, la qual cosa comporta un

Actuació fictícia en un accident d'autocar feta al camp de futbol.

Pràctiques de cures i trasllat de ferits d'accident en un simulacre, al Sagrat Cor l'any 1993.

important increment dels cost econòmic, al que cal afegir la baixada dels ingressos provinents dels serveis que es realitzen.

Entre les anècdotes que més recorden hi ha una festa de la bandereta, quan un veí del poble no va voler col·laborar tot afirmant que ell no necessitava la Creu Roja per a res. Segons diuen, vuit dies després, el mateix soldat el va atendre en un servei i el ferit li va preguntar que no el deixés. “Sempre s’han fet moltes coses importants, però mai ho hem donat a conèixer, perquè creiem que la gent ja ho sap”. “Heu de pensar que hi ha moments molt difícils, com quan et trobes amb cremats, amb suïcidis o en els accidents de cotxe” assegura Obiols.

Pel que fa als joves que han passat pel lloc de socors d’Arbúcies, tant Coll com Obiols destaquen la companyonia que hi ha hagut sempre. “Tret de dos casos molt concrets sempre hi ha hagut molt bona gent, predisposada al que fes falta per ajudar i donar suport a tothom” afirmen. També troben a faltar la jerarquia militar en aquest estament, “abans tot era més estable, i si no es complien les ordres l’autoritat militar els podia aplicar els correctius corresponents, mentre que ara això no passa i a vegades no saps com aturar

moltes situacions” afirma Coll.

Des de la Creu Roja també es treballa en la formació de joves voluntaris, que en el futur es podien incorporar com a soldats a fer la mili a la seu local. L’època millor del local de socors que recorden tant Josep Coll com a Francesc Obiols, és de finals dels vuitanta i principis dels noranta, quan a Arbúcies hi havia quinze soldats, vuitanta voluntaris ben preparats i quatre

ambulàncies per donar el servei. A aquests voluntaris se’ls feia cursos d’aprenentatge en els diferents camps en què haurien de treballar en casos d’emergència, com ara : primers auxilis, recerca de persones, actuacions en cas d’un accident i altres.

Quan era necessari mobilitzar aquesta gent per alguna necessitat mai no es cridava a tothom. “Calia deixar un bon nombre perquè estiguessin frescos per

si se’ls necessitava en una altra emergència o per fer els relleus dels que estaven de servei” assegura Obiols.

La Creu Roja realitza anualment al voltant de tres mil serveis, ja sigui de trasllat de malats, sortides per accidents o qualsevol altre tema que és de la seva competència.

PERE GARRIGA

Totes les fotografies han estat cedides per l’arxiu de la Creu Roja d’Arbúcies.

Seu de la Creu Roja quan va començar el servei, l’any 1977 (foto de dalt) i en l’actualitat (foto de baix).

Des de Ràdio Arbúcies

DES DE L'EMISSORA MUNICIPAL

L'estiu es presenta calorós i amb molta xafogor. Per combatre això res millor que posar-se sota l'ombra d'una bona ombrel·la, estirar-se a escoltar la **Programació d'estiu** de Ràdio Arbúcies o llegir la revista **Perxada**. Si us decanteu per llegir la revista, i més concretament aquestes pàgines dedicades a l'emissora municipal, també hi trobareu la secció de la **Ràdio-Grafia** dedicada a la ràdio del futur, *la ràdio digital*. Per acabar la **Fitxa tècnica** ens presenta un nou programa concurs, *Acords i Records*.

LA NOSTRA PROGRAMACIÓ: PROGRAMACIÓ D'ESTIU 98

A l'estiu la programació s'ha concentrat principalment al dissabte, conservant, això sí, els veterans programes dels divendres i els dilluns: *Mal gust*, *Tu manes* i *Eurodance*. Però aquest estiu ha arribat també carregat de moltes novetats. El dissabte al matí conserva encara l'aroma a ràdio de casa nostra, un racó per l'església i un

temps per les sardanes. A les 12 la freqüència pren forma d'actualitat separant la informació esportiva de la resta, fent especial atenció als fets més rellevants de la nostra vila. Tot seguit, un programa que *Natural*, s'emet tal com raja, sense colorants ni conservants de cap mena. A les 2, concurs estiuenc, basat en reviuere fets i músi-

ques d'altres temps: *Acords i Records*. *La Sarsuela*, sense tabús, omple la franja de 3 a 4, una tertúlia que ja comença a fer incondicionals entre els seus oients. A les 4 els més menuts expressen el que senten tot contestant *Mil i un perquè*s. A les 5, *Aromes de casa*, ens acosta al rock que tenim més a prop. A les 6, s'enceta el capvespre d'una forma musical, amb la Sandra i el *Melange*.

Sobredosi, a les 7, procura enganxar-te a tota la música d'actualitat d'una manera divertida i fresca.

A les 9, la nit comença a vestir-se de sons i de ritmes dinàmics, el dance i la música de ball, acaben essent els autèntics protagonistes del *Technotime*, l'últim programa de producció pròpia del dissabte. La resta d'hores de la setmana mantenim la connexió amb COM Ràdio.

CARLES FERRER

PROGRAMACIÓ ESTIU 98

Divendres

de 8 a 9 Mal Gust

Musical

Dissabte

de 10 a 10:30 Església Viva

Religiós

de 10:30 a 11 Cafè Internacional

Magazine

de 11 a 12 Compàs

Musical Sardanístic

de 12 a 1 Informatius Municipals

d'1 a 1:30 El Pòdium

Esports

d'1:30 a 2 Natural

Magazine

de 2 a 3 Acords i Records

Concurs del passat

de 3 a 4 La Sarsuela

Magazine humorístic

de 4 a 5 Mil i un perquè

Infantil

de 5 a 6 Aromes de casa

Musical

de 6 a 7 Melange

Musical

de 7 a 9 Sobredosi

Musical Actualitzat

de 9 a 10 Technotime

Musical dance

LA "RÀDIO-GRAFIA": LA RÀDIO DIGITAL

La revolució tecnològica està afectant tots els àmbits de la vida quotidiana, des de la feina, passant per la llar o els cotxes. Tot, absolutament tot és veu digitalitzat d'una manera o altra. Aquest renoi de paraula, *digitalització*, afecta des de la televisió, passant pels telèfons o fins i tot les càmeres fotogràfiques. La ràdio també patirà una transformació important en els propers anys, i que avui en dia, es comença a manifestar. Els anys en què els plats giradiscs, els mescladors de so i les platines ocupaven gran part de l'espai d'un estudi de ràdio, han deixat lloc primerament al compact disc (primera forma de música gravada digitalment), les cintes DAT, els minidiscs, i ara actualment a mescladors digitals on des d'un teclat i un monitor es controlen talls de veu, música i falques publicitàries sense cap problema. Aquests aparells permeten editar al mil·límetre tota mena de sons, barrejar-los i programar-los seguint l'esquema d'una programació prèvia, permetent un funcionament automàtic i totalment autònom durant moltes hores. Actualment hi ha moltes emisso-

res que tenen aquest tipus d'estudis totalment informatitzats, per posar exemples: *RKOR* de Granollers, *Catalunya Ràdio* o els estudis de la *SER* a Madrid, *Onda Cero* Barcelona, o l'antiga *BBC* anglesa que va ser una de les pioneres en aplicar aquest tipus de tecnologia.

PODREM LLENÇAR ELS ACTUALS APARELLS A LES ESCOMBRARIES.

Aquesta és una primera part del futur radiofònic que ja és més present que esdevenidor. Un altre pas a donar en propers anys serà l'emissió d'un senyal digital que comportarà aprofitar molt més la banda de l'espai radioelèctric i oferir més serveis als oients. Traduint tot això que sona una mica a xinès, significa que podrem llençar els nostres actuals aparells d'ona mitja (AM) i freqüència modulada (FM), per uns de nous que captaran una emissió en senyal digital. Els avantatges d'aquest nou sistema d'emissió són múltiples, un so impecable sense interferències o empipadores fresses de fons, amb una qualitat estè-

reo excel·lent, amb la possibilitat de rebre diversos canals a l'hora amb diferents tipus de serveis, informació viària, situació actual del temps, etc.

LA FEBRE DIGITAL. UN FUTUR MOLT PROPER.

Recentment diverses emissores han començat a fer proves d'emissió en aquest nou sistema, entre elles *Catalunya Ràdio* fa pocs mesos i la cadena *SER* l'any passat. Pel que toca a *Ràdio Arbúcies*, tot això està molt lluny encara, però ja utilitzem diferents elements com l'ordinador i els minidiscs per gravar i editar algunes falques. El que està clar és que la ràdio per més canvis tècnics que pugui viure, només afectarà a la infraestructura però mai el contingut. La digitalització podrà millorar les nostres eines d'expressió però mai no substituirà la frescor d'una bona entrevista, la veu d'aquell locutor tan expressiu o la narració d'aquell partit tan vibrant.

JORDI SOLER

Foto: Departament tècnic Ràdio Arbúcies

Des de Ràdio Arbúcies

DES DE L'EMISSORA MUNICIPAL

La Fitxa tècnica

ACORDS I RECORDS

Foto realitzada i cedida per: Quim Arimany.

Programa:
ACORDS I RECORDS

Horari i durada:
Tots els dissabtes de 2 a 3 del migdia

Equip:
L'Alba García (locució) i en Carles Ferrer (control i locució).

Format del programa:
Concurs musical que utilitza la música de les darreres dècades per ambientar les preguntes que es formulen i que els oients poden respondre per mitjà del telèfon.

El comentari:
Al llarg de tot el programa es poden escoltar cançons dels anys setanta, vuitanta o potser més antigues. La música acompanya les informacions que es van donant i que estan relacionades amb l'època en qüestió i les preguntes que es formulen. Hi ha dos possibles modalitats de concurs. Per un costat respondre la pregunta que es formula setmanalment a l'apartat dels *records*, amb preguntes del tipus "Quan va aparèixer el primer SEAT 600?...", o bé, "Quan es va trepitjar per primera vegada la lluna?...", o per exemple "Quant valia 1 litre de benzina l'any 1969?". A l'apartat dels *acords*, els oients a través d'un fragment d'una cançó han d'esbrinar el títol i l'intèrpret de la cançó.

Els premis també són dos, una matrícula gratuïta per al gimnàs *Mar Gym's* o una coca gentilesa del forn de pa *Luque i Cerrato*. L'espai *acords i records* busca entretenir més que culturitzar, i vol fer una mica de *revival*, entre allò musical i els temes culturals.

JORDI SOLER

INTERCANVIS ESCOLARS *Ensenyament*

Els intercanvis escolars a nivell de correspondència i de relació personal són un tema d'actualitat en els centres docents de la nostra vila. Per aquest motiu creiem interessant dedicar-hi unes planes dins la secció d'Ensenyament.

Al nostre país hi ha una llarga tradició de fer intercanvis escolars que solen començar amb correspondència entre alumnes i després continuen amb trobades on es poden conèixer personalment. Els centres docents d'Arbúcies, sortosament, no en són una excepció i veiem que en diferents moments, amb més o menys intensitat i amb més o menys continuïtat hi ha alumnes que poden tenir l'experiència de participar en algun tipus d'intercanvi.

Fou ja durant la primera meitat de segle quan Freinet, un dels grans pedagogs francesos, va impulsar la correspondència escolar com a una de les tècniques per afavorir l'interès i l'aplicació immediata dels aprenentatges, des d'una visió cooperativista i promocionadora de les persones. Molts dels seus principis són encara avui vigents, convenientment adaptats a les possibilitats tècniques actuals. A mesura que les facilitats comunicatives han aug-

mentat, els intercanvis de correspondència s'han pogut completar amb desplaçaments que permeten un coneixement de les persones i una vivència de l'entorn natural i cultural on viuen. El desenvolupament d'Internet ha obert una altra via de contacte que pot ser utilitzada amb les mateixes finalitats. Seguidament, s'exposen un parell d'articles on queda reflectida la situació actual pel que fa a aquests tipus d'activitats, les quals prenen plenament el seu sentit inserides en el treball del dia a dia. Abans però, esmentar alguns precedents que s'han portat a terme: intercanvi a primer amb l'escola Montseny de Barcelona, intercanvi a sisè amb l'escola de Vilajuïga a l'Alt Empordà on els nens varen portar plançons d'alsina després d'uns grans incendis, correspondència amb alumnes anglesos a nivell de primària i secundària, inicis de correspondència escolar en el marc de l'agermanament amb Palacaguina,... i encara potser ens en deixem algun.

INTERCANVI ARBÚCIES - SAINT JEAN DU GARD

Des de l'any 1987 el parc natural del Montseny i el parc nacional francès de Cévennes, mantenen un conveni d'agermanament, un dels objectius del qual és el d'afavorir i estrènyer els vincles entre les respectives àrees geogràfiques. És evident que aquests vincles han estat reforçats al llarg dels darrers anys com ho demostra el posterior agermanament que varen realitzar dues de les viles més emblemàtiques d'ambdós parcs, Arbúcies i Florac. Gràcies a aquest fet els alumnes dels instituts d'Arbúcies i Sant Celoni varen realitzar un intercanvi amb el *collège* de Florac durant el curs 91-92, experiència que va resultar molt positiva. Aquesta relació no s'ha pogut mantenir aquests darrers anys degut al poc nombre d'alumnes del nostre centre que estudiaven llengua francesa. Amb la implantació de la Reforma la situació ha canviat i el nombre d'alumnes que

estudien aquest idioma ha augmentat considerablement. És per aquest fet que, davant la proposta que ens va arribar des del "*Collège Marceau Lapierre*" de Saint Jean du Gard, ens vàrem decidir a realitzar un intercanvi. Els nostres alumnes varen viatjar a França del 23 al 28 de febrer. Els alumnes francesos ens varen tornar la visita del 29 d'abril al 7 de maig. En aquest intercanvi han participat 40 alumnes de l'IES Montsoriu i 47 del "*Collège Marceau Lapierre*" que han estat acollits en famílies.

Les activitats realitzades tant a França com a Catalunya han estat molt profitoses per a tots, però voldríem destacar-ne una, la visita al Parc Nacional de Cévennes i la corresponent al Parc Natural del Montseny. Va ser en aquests moments on els nois i noies participants en l'intercanvi varen poder constatar el perquè de l'origen d'aquest *jumelage* entre els dos parcs. *Jumeau*

en francès vol dir bessó i és això el que són aquests dos parcs declarats Reserva de la Biosfera per la UNESCO. D'altres activitats varen ser les excursions fora del Parc. Els nostres alumnes, a més de conèixer Saint Jean i el seu *Musée des vallées Cévenoles*, van viatjar a ciutats com Nimes o Marsella passant per La Camarga. Ells varen voltar per algunes empreses d'Arbúcies i varen visitar el Museu Etnològic del Montseny - La Gabella, varen anar a Barcelona i a Blanes, des d'on van fer un viatge en vaixell fins a Tossa de Mar.

Els nois i noies es varen allotjar amb les famílies dels

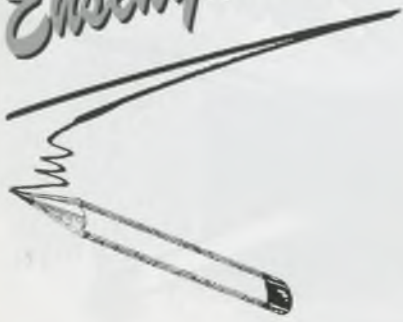
seus corresponsals de manera que els permetia unes estones de convivència per aprofundir en la relació personal, viure els costums i practicar els idiomes. Volem agrair a les diputacions de Barcelona i Girona i l'Ajuntament d'Arbúcies el seu suport i els seus ajuts econòmics, així com a totes les famílies que han acollit els nois i noies francesos, perquè els intercanvis són el millor mitjà per desenvolupar l'amistat entre els joves i instaurar l'esperit de cooperació entre les regions i els països europeus.

MARGARIDA VILLALOBOS
Professora, IES Montsoriu

Alumnes i professors
acomiantant-se.

(Foto J.P.)

Al polígon
Foto: M. Bonfill

CORRESPONDÈNCIA I AMISTAT A LES ESCOLES DE PRIMÀRIA

La tradició de fer correspondència escolar actualment es concreta a casa nostra en l'intercanvi que des de fa sis anys funciona entre alumnes i mestres del Cicle inicial de les escoles arbucienques i la de Breda. El procés normalment s'inicia a primer i durant el segon és quan els nens i nenes es coneixen personalment. Aquest curs tot va començar a principis d'octubre - segons ens va informar Carme Coll - amb una trobada de les mestres implicades del CEIP Dr Carulla, del Col·legi Vedruna i del CEIP Montseny de Breda per tal de programar les activitats conjuntes dels alumnes de segon de les respectives escoles, activitats que eren una continuïtat de les iniciades durant el curs

anterior. Posteriorment va continuar amb un intercanvi de cartes on cada nen i nena d'Arbúcies tenia el seu corresponent amic o amiga bredenc. Els alumnes s'identifiquen amb el nom de les respectives classes: els Pinotxos intercanvien amb els Dofins i els Astronautes amb els Pandes. En moments assenyalats s'enviaven felicitacions per Nadal, endevinalles i fotos de festes celebrades a l'escola. Ocasionalment també intercanvien regals: algun treball manual que havien confeccionat ells mateixos, com per exemple, un got, un avió o un barret de paper.

Durant la tardor del primer trimestre els amics de Breda van fer una visita a Arbúcies on els amfitrions,

després de presentar-se, els van mostrar un dels indrets més coneguts, com és el cas de La Gabella, on gaudiren de l'audiovisual sobre les llegendes del Montseny. També anaren a La Corbadora i a veure una coneguda empresa de confecció.

Quan els d'aquí van visitar Breda aleshores van ser guiats pels seus amics a l'antic monestir, van visitar una casa de pagès i un taller de ceràmica ... deixant-los també temps per jugar i parlar amb els companys.

Pilar Espinet explica quina filosofia hi ha darrere l'intercanvi. Esmenta que una de les principals preocupacions és que els alumnes, en acabar el cicle, puguin llegir i escriure correctament. La correspondència fa els alumnes més capaços d'utilitzar el llenguatge com a mitjà de comunicació, d'una manera fluïda i entenedora pels altres. Per aconseguir això cal que els nens escriguin i llegeixin molt. Però també cal que no se'ls faci pesat i que no s'ho prenguin com una obligació de l'escola, sense trobar-hi el sentit. El fet d'escriure una carta implica diferents tipus de treball:

- Cal expressar-se correctament, fent frases amb sentit i que els seus amics puguin entendre.

- També és necessari escriure amb bona lletra, ja que si no el qui rep la carta no la podrà llegir.
- I quan reben la carta dels nens de Breda, han de saber llegir bé per entendre-la.

Aquesta activitat es comença a Primer d'una manera senzilla i planera: La primera carta es fa conjuntament, entre tota la classe. Es redacta entre tots, s'escriu a la pissarra i quan sembla que es correcta es copia en un full. Serveix de presentació: qui som, com ens diem, quines activitats fem, i trametem fotos de cada nen de la classe perquè es coneguin. Fins alguna vegada aquesta presentació s'ha fet en vídeo.

Les mestres valoren molt positivament aquesta experiència: sis anys ho demostren àmpliament. Afirmen que després de dos anys de contactes entre l'alumnat es creen lligams d'amistat que poden continuar, ja que cadascú rep l'adreça i el telèfon del seu company o companya i que fins i tot, en algun cas, ha transcendit fins les respectives famílies. La intenció de les mestres és mantenir aquesta relació, i per això un nou procés ha tornat a començar amb els de primer d'aquest curs.

De visita a can JOCAVI
Foto: M.B.

BREUS

* La Llar de Jubilats i les Associacions de Pares d'alumnes dels centres de primària han programat per segon any consecutiu dues obres de teatre que interpreten alumnes de les dues escoles de la vila i de primer de l'institut com a cloenda de l'activitat extraescolar Taller de Teatre cal Xic, dirigit per Daniel Martí. El grup de petits ha representat "El testament d'en Nasti" i els més grans "El metge a garrotades".

* Sant Jordi 1998. Els alumnes de 6è de Primària del Col·legi Vedruna van participar en la venda de roses la diada de Sant Jordi. A la plaça de la

vila, mestres i pares de l'APA van participar de la festa amb una parada de llibres. Al CEIP Dr. Carulla es va fer una xerrada sobre la il·lustració de contes per als alumnes de Parvulari a càrrec de la dibuixant Gemma Sales. Els alumnes de 6è van escenificar la llegenda de Sant Jordi per a tots els cicles. També en el marc de la festa, l'animador infantil Jordi Tonetti va fer una actuació. A l'IES Montsoriu també es va celebrar St. Jordi amb el lliurament dels Premis Literaris de poesia i narració i amb activitats esportives. La parada de roses i llibres va anar a càrrec dels alumnes de cinquè de Formació professional.

* Durant el mes de maig es va constituir la Comissió de seguiment de les obres del vial nou que afecta la zona escolar on estan situats els centres d'ensenyament públics arbuciençs. L'arquitecte municipal, Benet Cervera, va presentar els detalls del projecte als representats de la comunitat educativa del Col·legi Dr. Carulla, Institut Montsoriu i "El Jardinet". L'objectiu de la comissió és vetllar per aconseguir deixar la zona, especialment els patis, en òptimes condicions així com procurar per una bona seguretat viària.

BREUS D'EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA

* Actualment "El Jardinet" no pot escolaritzar totes les sol·licituds de matrícula que ha rebut de cara al curs següent. A petició de l'Assemblea de pares i prèvia aprovació en un ple municipal es va decidir que es demanaria una aula més. Una comissió formada per membres de l'Assemblea i de l'Ajuntament va entrevistar-se durant el mes de maig amb el Delegat territorial d'ensenyament per exposar-li la necessitat de fer una ampliació d'espai i sol·licitar una autorització d'augment de matrícula, amb la qual cosa es passaria d'un màxim de 33 places a poder ofertar-ne fins a 53.

* Durant la darrera setmana de maig, el CEIP Dr. Carulla va participar en la Campanya de Solidaritat amb el Poble Sahrauí. Es va instal·lar una haima (tenda) al pati o s'hi van passar diapositives i fer

xerrades sobre els refugiats en el desert. També es va muntar una exposició cedida per la Plataforma local de Suport al Poble Sahrauí i diversos cursos varen realitzar treballs a les aules i una recollida voluntària de diners.

* Un membre de Geenpeace va fer una xerrada als alumnes de Cicle Superior del Col·legi Vedruna sobre la necessitat de conservar i protegir el medi ambient. L'activitat va comptar amb la col·laboració de l'APA del mateix centre. Sobre el mateix tema, el grup Rocamare va assessorar els alumnes en una activitat de tres dies dedicada a la descoberta de l'entorn.

* En el marc de l'Agermanament Arbúcies Palacagüina, es va aprofitar l'estada de dues persones de la població agermanada amb la nostra vila per organitzar unes xerrades al

CEIP Dr. Carulla. Els alumnes varen conèixer de primera mà les condicions de pobresa en que es mouen els infants del països del Tercer món.

* Alumnes del Cicle superior del Col·legi Vedruna van participar en un campionat comarcal d'escacs celebrat a Sta Coloma de Farners. Cinc alumnes, tres de la categoria aleví femení i dos d'aleví masculí, van passar a les finals provincials que es van celebrar a Figueres. Per altra banda, 2 alumnes varen obtenir un premi en el concurs escolar convocat per l'ONCE que consistia en fer el disseny d'una samarreta per a la celebració dels 1r campionat mundial d'esports per a cecs.

* Els nens i nenes de sisè del CEIP Dr. Carulla han fet una sortida de final de curs d'una durada de tres dies al

Delta de l'Ebre i Port Aventura, la qual els ha servit de cloenda i comiat de l'Etapa d'Educació Primària. Durant el curs, tots els nivells del centre han realitzat un mínim de tres sortides escolars.

Excursió a Núria
Foto: Arxiu Vedruna

* Enguany tots els cicles de Primària del Col·legi Vedruna han gaudit d'uns dies de colònies a diferents indrets de la geografia catalana. Els alumnes de Cicle Inicial i Cicle Superior van iniciar-se en la pràctica de l'esquí alpí tot passant un dia a la neu.

BREUS D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

* A mitjans de maig, amb motiu del pas per terres catalanes de la Marxa Global contra l'explotació de la infància, els alumnes Primer cicle d'ESO van participar en algunes de les activitats proposades pels organitzadors. Es feu una recollida d'empremtes dactilars i de signatures, aquesta darrera a nivell de

centre. També i de manera voluntària varen enviar postals a personatges del món dels esports demanant-los sensibilitat pel tema, ja que diverses marques de productes esportius tenen relació amb aquest problema. En el mateix marc de l'Educació per la pau, la cooperació i el

desenvolupament es va fer una xerrada a cursos superiors, càrrec d'Elena Cruz i Carmen Sánchez, ambdues de la *Comisión de Hermanamiento* de Palacagüina amb Arbúcies.

* Com és habitual, l'IES ha organitzat diverses xerrades sobre temes com

De colònies a Ramió
Foto: Arxiu CEIP Dr. Carulla

la sexualitat i vida afectiva, prevenció de l'alcoholisme i drogadicció i educació vial. Per portar-les a terme s'ha comptat amb la col·laboració dels professionals del Centre d'Assistència Primària i de la Policia Municipal

d'Arbúcies. També es va fer una campanya adreçada a l'alumnat de segon cicle sobre la integració de persones amb minusvalidesa física sota el lema "Viure sobre rodes, veure les coses d'una altra manera".

* El passat cinc de juny, els alumnes i el professorat de l'IES van fer una arrossada de comiat per dir adéu als que van acabar COU i cinquè de Formació Professional. També se'ls va lliurar un diploma de record.

Enguany no solament va representar la celebració d'un fi de curs sinó que s'hi va afegir el sentiment de dir adéu a la darrera promoció del COU (Curs d'Orientació Universitària) en el centre arbucienc.

QUÈ FAN ELS NENS I NENES DE "EL JARDINET"?

Quan el curs escolar s'acaba, fem memòria de les activitats que vàrem iniciar des del mes de setembre.

En el primer trimestre els infants aprenen els noms dels companys, els anagrames (dibuixos simbòlics) i l'espai classe amb els seus racons i tot el material.

Aprenen cançons per ajudar a fer les activitats diàries: per recollir les joguines, per rentar-se les mans, per veure quin temps fa i fins i tot per recollir la plastilina.

Tot seguit iniciem el treball de la tardor i la castanyada, moment en què es fa una sortida. És a partir d'aquesta sortida on els infants cullen tot el que per ells és d'interès: pals, pedres, fulles, castanyes, pellons, glans, entre d'altres objectes. Amb tot aquest material, els nens mitjançant l'observació i l'experimentació, és a dir, mirant, tocant, olorant, arrugant,... coneixeran noves sensacions i vocabulari. Després queda la feina de classificar.

Iniciem les danses i les audicions, aprenen a identificar músiques i instruments. També aprenen a coordinar molt bé els moviments.

Expliquem un conte d'en Patufet i els cargols, amb moments que l'infant hi té un paper molt actiu ja que ha de gesticular a mida que l'escolta.

També durant el primer trimestre coneixen el gimnàs on, mitjançant el joc lliure i amb ajut de materials (daus de roba, pilotes, cordes, fustes, teles,...) cada nen i cada nena experimenta amb el seu cos adquirint sensacions i nocions espacials: dins, fora, sobre i sota. I quan s'acosta Nadal, cal preparar la representació: vestuari, música, decorats i danses, amb els nens com a protagonistes.

JA HI HA UN RODATGE

Ja entrat el segon trimestre veiem com els nens i nenes ja coneixen l'organització de "El Jardinet" i demostren força autonomia. El seu vocabulari es va ampliant i ja saben explicar el que veuen en els murals que tenim penjats a classe sobre l'hivern.

Ara, els treballs individuals són més específics i els cal més atenció. Iniciem tècniques de pintura amb pinzells gruixuts i primos, amb taps de suro, esponges i rodets.

Treballem el coneixement de la pròpia persona, i per això ells porten fotografies, amb les quals es pretén treballar la noció de canvi: quan som petits no caminem, tenim poc cabell, ens arrosseguem, tenim les mans petites, etc. Aprenen les parts del cos fent un ninot de paper i alguns ja saben fer gargots que representen la figura humana. També ens pintem la cara, ens enganxem gomets i aprenem una poesia adient.

El dia que arriba Carnestoltes és una festa boja i cal fer el que ens diu, disfressar-nos i seguir la rua, acabant llepant-nos els dits amb una xocolatada. Avançant el curs els nens i nenes de "El Jardinet" ja saben fer molt bé els càrrecs. Cada matí diem i posem els dies de la setmana, girem el nostre dibuix per deixar constància que hem arribat, passem llista, mirem el temps que fa, repartim els fulls i els colors, rentem la taula i reguem les flors.

Una caixa de les sorpreses serveix per incentivar i motivar els infants. En ella hi amaguem coses perquè descobreixin mitjançant els sentits.

ENTRADA LA PRIMAVERA

Passat els descans de les vacances de Setmana Santa fem la ja tradicional primera sortida a Sant Hilari. En aquesta excursió observem animals: com són, què mengen, com caminen. També veiem flors i plantes de tota mena i aprenem a dir qualitats de les troballes que fem. Un cop de retorn a l'escola seguim treballant el tema dels animals i les flors: fem murals, aprenem poesies, identifiquem noms d'animals, fem classificacions i afegim més cançons, danses i contes al nostre repertori. Quan arriba Sant Jordi no podem deixar de celebrar la diada i a més de pintar roses i explicar més contes, fem un llibre. Acabem la festa amb una exposició amb tots els treballs fets. I els exercicis es van complicant. Al gimnàs ara les sessions presenten més dificultat: organitzem jocs on l'infant ha de seguir recorreguts, fem exercicis

d'equilibri i salts.

I quan s'acosta la calor, a punt d'acabar el trimestre i el curs, anem a Marineland a passar-hi tot el dia i a entretenir-nos amb els espectacles d'ocells, dofins, i altres animals. Per alguns és el primer viatge en autocar.

Bé, com heu pogut observar, els nens i nenes de "El Jardinet" han treballat de valent, d'una manera divertida han après moltes coses que els servirà de base per a futurs aprenentatges.

LES MESTRES DE "EL JARDINET"

Anem per feina
Foto: Arxiu "El Jardinet"

Nens i nenes de "El Jardinet", celebrant Sant Jordi

Foto: Arxiu "El Jardinet"

FESTA GROSSA A L'ESCOLA VEDRUNA **El 22 de maig: Santa Joaquina de Vedruna**

Com cada any vam celebrar la Festa de la patrona de l'Escola el dia 22 de maig. Enguany es van preparar moltes activitats adequades a cada edat. Al matí vam començar amb una celebració a l'església de la Parròquia pels de Primària. Es van cantar unes cançons que ja s'havien assajat durant tota la setmana; cada curs va preparar unes pregàries i es van llegir i comentar unes lectures. Es va acabar amb el cant de Santa Joaquina "Volem ser tots com Tu".

Després es van fer uns jocs pels de Cicle Mitjà i Superior: curses de sacs, jocs de trepitjar globus, concurs de triples,... A la tarda els més grans van anar a concert de piano a la Llar de Jubilats i hi van haver els jocs dels més petits. Cap a mitja tarda ens vam asseure tots en rotllana per menjar-nos els croissants i l'esperada xocolata. Més tard hi va haver música i ball per a tothom. La jornada es va acabar amb un acte simbòlic: Mans blanques per la Pau.

Una diada de germanor, festa i color des dels petits fins els més grans. Fins l'any que ve!

CARME COLL.
Mestra Col·legi Vedruna

LES 10 MILLORS IMATGES DE LA JORNADA

1. Un moment de la celebració a la parròquia

2. Els músics que acompanyaven els cants

3. Preparant el material pels jocs

4. Curses de sacs pels de Cicle Mitjà i Superior

5. Joc de trepitjar globus

6. Concurs de triples

7. Curses de sacs pels de Cicle Inicial

8. Circuit d'obstacles pels d'Educació Infantil

9. L'esperada xocolatada!

10. L'acte simbòlic: Mans blanques per la Pau

(Fotos:
Arxiu C. Vedruna)

UNA NOVA ENTITAT

d'associacions de la Vila, i en aquest aspecte poden oferir assessorament i estan disposats a treballar conjuntament per oferir un ampli servei en aspectes puntuals, com ara, festes de col·lectius, dinars populars, etc. Un bon exemple d'això, han estat les converses iniciades amb la Penya Barcelonista d'Arbúcies, per treballar la possibilitat d'un acte majoritari que se celebra anualment en una població i que aplega un gran nombre de penyes d'arreu de Catalunya.

Segons ens informa, el president del GRHA, hi ha d'altres temes que preocupen el sector, com ara: disposar d'assessorament burocràtic sobre qüestions d'hisenda, etc. o per exemple, la seguretat en certs locals i el recolzament per

Hostal Castell.
Foto: J. Camps

part de les forces de seguretat, o també la massificació del sector i a la vegada la seva poca especificitat.

A tall d'exemple, ens sembla important, haver fet una

pinzellada sobre aquest sector econòmic de la vila, que ens demostra amb aquesta associació, que una vegada més, es necessita la unió per resoldre problemàtiques que afecten tot un col·lectiu.

Des d'aquestes pàgines volem desitjar al GRHA, llarga vida i molta empena per tirar endavant els seus projectes.

CARME TORELLÓ

BREUS

L'ESCOLA DE MÚSICA D'ARBÚCIES EDITA UN CD

En commemoració del seu Xè aniversari, l'Escola de Música d'Arbúcies ha enregistrat un CD amb obres interpretades pels grups instrumentals i corals que tenen relació amb l'Escola. El CD representa el treball de grups locals plenament consolidats, com els Ginjolers i la Coral Amethysta, però també una mostra de grups que tot just s'inicien en el terreny musical.

VÈ ANIVERSARI DE LA CORAL INFANTIL CLAU DE SOL D'ARBÚCIES

El passat 24 de juny la Coral Infantil Clau de Sol va celebrar, amb un concert a la Capella de la Pietat, el seu Vè aniversari. En el concert hi van actuar la Coral Clau de Sol i el cor de veus blanques Lutiana d'Arbúcies i Sant Hilari. Després de l'acte hi va haver coca i cava per a tothom i una audició de sardanes organitzada per l'Agrupació Sardanista d'Arbúcies.

Actuació a la Capella. 24 de juny de 1998.

CRISTINA ZAMORANO

El que tenen en comú aquestes tres persones joves, és que fan una feina que els agrada, que han decidit que la volien fer, que no hi pateixen cap de les malalties del temps: nervis, pressions, estrés, angoixes. Els nois agraeixen fer-la en contacte amb la natura, malgrat les inclemències del temps. Creuen, i ho saben per pròpia experiència, que no cal que tothom faci carrera per trobar una feina d'acord amb el seu caràcter i el seu gust. N'hi ha més, a part d'ells, però aquí només n'hem fet una pinzellada.

UN PASTOR

En Jaume Rovira o en Jaume de cal Gall, és pastor per vocació i convenciment. Porta un ramat de cinc-centes ovelles enfilant-se per prats i turons, estiu i hivern, tres-cents seixanta-cinc dies

a l'any, que el ramat no coneix festes, ni la de Nadal. Potser pel fet d'haver-hi pujat des de petit o per veure sempre el bestiar a casa, tot ajudant la família, li han fet veure més clar què li

agradava, però sempre havia sabut que volia ser pastor.

De més jove també li havien passat pel cap idees de temporada, pardalades que en diu ell: corredor de motos, ral·lis..., però quan l'avi li preguntava: Què vols fer quan siguis gran? Jo de pastor, com el pare, amb les ovelles! I un cop acabats els estudis quan el pare i la mare li van preguntar també, ell va repetir: Jo, ajudant a casa amb el ramat! I tal dit, tal fet, no se'n va parlar més.

Quan sortia de gresca, amb els amics, li anava molt bé parlar del tema per lligar. Ho treia a conversa, i com que era curiós que un jove fes de pastor, s'interessaven per ell.

Aquesta feina té inconvenients, i en Jaume no s'enganya. És una feina molt lligada, no hi ha festes, ni vacances. El ramat només es pot deixar a estones. Ara hi ha corrals més bons, però no es troba un dia sencer per a un mateix. Però té de bo que ningú no et "manda", que ets a l'aire lliure i per sobre de tot que és el que més li agrada.

De petit recorda que als amics els feia gràcia anar algun dia amb ell a fer-li costat a la feina. Ara troba gent, que per allò del romanticisme de viure d'una manera més natural, hi van un dia i els sembla qui sap què. S'ho agafen com un passeig, però quan s'ho miren més d'a prop ja els en passen les ganes.

Foto: J. Camps

UNA MODISTA

La Susanna, és un cas clarament vocacional. No es recorda pas de quines aspiracions tenia de menuda. Només sap que li agradava fer vestits per les

nines, dibuixar models... Ella estudiava a l'institut, i no li anava pas. Ho va dir a casa, i de seguida li van proposar que fes el que més li agradés. No la forçarien pas

a estudiar si no li venia de gust.

Va anar a l'escola d'adults a fers cursos de tall i confecció, i ara una brusa, després una faldilla, de peça en peça

va veure que era allò el que li agradaria de fer. Ja de sempre havia tingut aptituds per dissenyar vestits i cosir. Ella veu tan important una feina com una altra. Hi ha

AMB GANES

persones que fan anar grans mecanismes, i en canvi no saben fer una cosa que per ella és tan fàcil com cosir-se un botó o fer una vora.

Hi ha gent que troba estrany que faci de modista: Tu, tan jove, i t'agrada? Se'ls fa difícil entendre-ho ja que ningú no en vol fer. Es troba que la feina té alts i baixos, hi ha temporades més fortes que les altres, sobretot quan vénen festes. Si la feina dóna el baix cus per casa seva o fa coses noves per aprendre. Però això comporta que no pot tenir un sou fix.

S'hi passen moltes hores

abans no surt una peça ben acabada: fer patrons, tallar, passar punts fluixos, muntar, emprovar, encarar, tornar emprovar,... I el preu no pot ser astronòmic. I quan és arreglar una peça tampoc no pot cobrar per les hores que s'hi passa. Si no tingués un sou segur a la família, creu que li seria difícil viure de la seva feina.

Però ella sap, que aquesta feina li dóna llibertat per dedicar-se a la família i això la compensa. A vegades s'ha plantejat de buscar-ne una amb un sou fix, però veu que no estaria tan lliure.

UN BOSQUEROL

En David Comas, el fill d'en Lluci, també ha trobat una feina que li plau. Ell de ben petit, no tenia pas clar què volia fer. Si li ho preguntaven solia contestar allò que solen contestar els vailets: policia, bomber, mestre de judo,..., no sabia ben bé què volia.

La feina de bosquerol li va venir de rebot. Ell, cada estiu es buscava una feina per tenir quatre peles. Sempre n'havia tingut en algun taller, però un any no en va trobar. Es va recordar del seu oncle, que treballava a bosc i aquest el va llogar. S'hi va sentir tan a gust a la feina que ja no va tornar a estudiar.

A casa li van replantejar: Vols dir, anar a bosc? Ells saben que els avis havien quedat aixafats i endolorits de la

feina. Però ara ja no és el mateix. Es treballa amb un tractor que fa l'esforç d'aixecar pesos, no han d'anar a cops de destal, hi ha el xerrac de motor,... A més és una feina distreta, canvies sovint. Al taller la trobava més rutinària. En David diu que és nerviós i li agrada moure's i la feina l'ajuda a distreure's.

Té de dolent la feina, totes en tenen de coses dolentes, que s'ha de treballar amb fred i calor, amb pluja i vent. Quan treballen l'estiu en una sureda, calenta per una ponentada, sembla que no hi puguis respirar. I si la pluja els arreplega desequipats acaben xops.

L'objectiu de la majoria és mirar d'anar en una oficina o tenir càrrecs directius davant d'un ordinador. Feines que en un principi no semblen

carregoses, i potser sí que no porten un esforç físic aparent, però acumulen preocupacions i estrés. A vegades s'enduen els problemes a casa i ell en canvi quan ha acabat la feina no hi ha de pensar fins al proper jornal.

Quan surt amb la colla i coneix gent nova, a vegades fent broma, diu que és enginyer forestal, després ja ho aclareix, perquè li agrada dir que treballa a bosc.

NÚRIA TORT Foto: Joan Clos

Entitats i Persones

Foto: Pepi Casanova

ELS ARBRES MONUMENTALS

Aprofitant la celebració del 125 aniversari de l'arbre de la plaça, s'ha realitzat un recull (potser un primer recull) de tots aquells arbres i arbusts del terme municipal d'Arbúcies, que tenen unes característiques que els fan sobresortir per damunt dels altres -i mai tant ben dit en algun cas concret. Aquests arbres o arbusts normalment destaquen per les seves mides excepcionals, fruit d'una llarga vida, en alguns casos de diversos segles, i això ha fet que popularment se'ls hagi donat un nom que els singularitza. Per portar a terme la declaració d'un arbre monumental es tenen en compte les seves mides excepcionals, la seva edat, història o particularitat científica. Aquest darrer paràmetre s'aplica en el cas, per exemple, que un arbre es trobi en un indret límit o molt allunyat de la seva àrea de distribució natural.

Aquests arbres poden ser subjectes de protecció en l'àmbit nacional, comarcal, local o no estar protegits. Pel que fa al primer cas, qui pot protegir un arbre o una arbreda singular i excepcional és el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya tot aplicant el Decret 214/1987. Pels casos comarcal i local, els consells comarcals o els ajuntaments poden declarar que un arbre és d'interès comarcal o local, respectivament, aplicant el Decret 47/1998. L'aplicació d'aquests Decrets comporta que l'administració corresponent ha assumit la seva salvaguarda davant les agressions que puguin patir, ja siguin degudes a causes naturals (freds, nevades, llamps, sequeres, focs, paràsits, etc.) o a causes humanes (tallades més o menys "involuntàries", contaminació de l'aigua o de l'aire, actuacions "urbanístiques", etc.). Cal dir que abans de declarar protegit un arbre o arbreda hi ha d'haver hagut, tot i que no necessàriament, una entesa prèvia amb el propietari del terreny on es troba ubicat.

En el cas d'Arbúcies ens trobem que tenim arbres, arbusts i arbredes monumentals i singulars que estan protegits bé a l'àmbit nacional bé a l'àmbit local. A partir de les fitxes d'inventari facilitades per la Direcció General del Medi Natural del Departament d'Agricultura Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya, hem extret una sèrie de dades de cadascun dels arbres inventariats, que ens han servit per elaborar una petita fitxa tècnica. A tots ells ens hi referim a continuació, situant-los damunt un mapa del terme municipal i reproduint-los fotogràficament. Així mateix, també existeixen arbres que no compten amb cap mena de protecció i que, degut a la seva excepcionalitat, haurien de estar-ho. Esperem que aquest article permeti comprendre la singularitat d'aquests exponents del món vegetal i ajudi a que tothom es conscienciï de la seva necessària salvaguarda, ja que ells són exemples destacats d'un patrimoni natural que cal protegir.

Foto: AHMA

ARBRE DE LA LLIBERTAT

(Declarat arbre monumental l'any 1990)

Espècie: *Platanus hybrida*

Indret: Plaça de la Vila

Altitud: 290 m

MIDES

Alçada 13 m

Volt del tronc (a 1,3 m) 3,35 m

Capçada (diàmetre màxim) 19,50 m

VITALS D'ARBÚCIES

JORDI GOÑI,
GEMMA FONT,
JOAQUIM MATEU,
SANDRA PUJADAS

CÀDEC DEL BUIXAUS

Foto: AHMA

(Declarat arbre monumental l'any 1991)

Espècie: *Juniperus Oxycedrus*

Indret: A tocar la casa del Buixaus

Altitud: 740 m

MIDES

Alçada 11 m

Volt del tronc (a 1,3 m) 2,60 m

Capçada (diàmetre màxim) 14,10 m

BOIX DE CAN JANET

Foto: AHMA

(Catalogat per la Direcció General del Medi Ambient)

Espècie:

Buxus

Sempervivens

Indret:

A uns 100 m de la casa

Altitud:

500 m

MIDES

Alçada 10,5 m

Volt del tronc (a 1,3 m) 0,85 m

Capçada (diàmetre màxim) 3,70 m

(Catalogat per la Direcció General del Medi Ambient)

Espècie:

Fagus Silvatica

Indret:

Marge dret del torrent del Faig gros

Altitud :

750 m

FAIG DEL CROS

Foto: Jordi Goñi

MIDES

Alçada 28,5 m

Volt del tronc (a 1,3 m) 4 m

Capçada (diàmetre màxim) 24,10 m

ALZINA DEL MATARÓ

Foto: AHMA

(Declarada arbre d'interès local l'any 1998)

Espècie:

Quercus Ilex,
subsp. ilex

Indret :

A uns 50 m abans d'arribar a la casa

Altitud :

800 m

MIDES

Alçada 23 m

Volt del tronc (a 1,3 m) 3,60 m

Capçada (diàmetre màxim) 21 m

(Catalogat per la Direcció General del Medi Ambient)

Espècie:
Castanea Sativa

Indret:
Prop de l'antiga masia dels Roters

Altitud:
800 m

CASTANYER DELS ROTERS

Foto: Daniel Martí

MIDES

Alçada 14 m
 Volt del tronc (a 1,3 m) 9,70 m
 Capçada (diàmetre màxim) 13,20 m

(Dues alzines declarades arbres d'interès local l'any 1997)

Espècie:
Quercus Ilex, subsp. ilex

Indret:
A la vinya d'en Marfà

Altitud:
340 m

ALZINES D'EN LLUCI

Foto: AHMA

MIDES

Alçada 25 / 25 m
 Volt del tronc (a 1,3 m) 2,44 / 1'68 m
 Capçada (diàmetre màxim) 15 / 10 m

ALZINES DE FOGUERES

(17 alzines situades en un turonet dins la urbanització de Fogueres de Montsoriu)

Foto: Jordi Goñi

MAGNÒLIA DEL ROQUER

Foto: Jordi Goñi

(Declarat arbre monumental l'any 1992)

Espècie: *Magnolia grandiflora*

Indret: Jardí del Roquer

Altitud: 290 m

MIDES

Alçada 16 m

Volt del tronc (a 1,3 m) 4 m

Capçada (diàmetre màxim) 12 m

EL JARDÍ DENDROLÒGIC DEL ROQUER

En parlar dels arbres monumentals d'Arbúcies no podem oblidar l'extraordinari conjunt que representa el jardí dendrològic del Roquer. Aquest jardí pren el nom de la família Roquer, antiga propietària de la casa i el jardí. Actualment en aquest jardí, propietat de la família Garolera, hi ha tres generacions de plantes: la primera va fer-se fa uns 125 anys, la segona generació fa 38 anys i la tercera fa uns 30 anys.

El jardí té un gran valor per la diversitat d'espècies que inclou. Aquesta diversitat és deguda a unes condicions climàtiques molt

favorables; una pluviometria força elevada, entre 500 i 1000 mm anuals; un període de gelades curt i unes temperatures màximes moderades; i que el terreny on s'ubica el jardí presenta un sòl silici, lleugerament àcid, molt favorable per a qualsevol tipus de planta. Aquestes condicions fan que en el jardí s'hi puguin contemplar plantes subtropicals i plantes boreals. En total s'hi troben representades unes 150 varietats d'arbres i arbusts, de procedències i climes molt diversos.

Dins la gran varietat d'espècies representades en el jardí destaca la

col·lecció de pins i avets, representatius de 4 continents (Àfrica, Amèrica, Àsia i Europa). Una mostra de la gran varietat existent en el jardí la tenim en els arbres catalogats per la Direcció General del Medi Ambient: un xiprer de Portugal (espècie originària de Mèxic i Guatemala), un ginebre de Virgínia, un cedre del Líban, un cedre de l'Atlas i una sequoia americana. Per sobre de tots però, destaca la magnòlia del Roquer, considerada la magnòlia més gran d'Europa.

De fa temps que d'aquells temes que omplen la nostra actualitat més quotidiana n'hi ha alguns que tenen a veure amb allò que concerneix al protagonisme del jovent en societat. En més i menys mesura són preocupació dels no tan joves, com sempre ha estat i sempre serà. La responsabilitat penal dels pares per aquells delictes que cometen els seus fills que ha estat motiu de debat fa poc a França i els discursos alarmistes sobre l'augment i la gravetat de la delinqüència juvenil a Gran Bretanya en són alguns exemples. Permeteu que aquest article avivi una mica el foc d'un debat generacional amb voluntat sana i constructiva.

SEMPRE SE N'HAN VIST DE FREDES I DE CALENTES

Durant les Enramades dels anys trenta la revista Baix Montseny d'Arbúcies es feia ressò d'una crisi que experimentava el barri publicant un article que deia: "... D'uns anys ençà que porten (les Enramades) una vida anèmica, però aquesta anèmia va agreujant-se d'una faisó que preludia la seva mort per a un temps no llunyà, si una onada d'entusiasme i de revifallament no s'apodera del jovent arbucienç. Avui no hi ha aquell interès d'abans en l'abillament dels carrers amb rams i banderetes, en l'arranjament de l'esglesia per a la celebració de l'Ofici..."

i continua "L'amor a la vida nadiua deuria esperonar-nos a retornar-les-hi aquell caient tan festiu i tan encisador d'uns anys que n'hem anat a la posta, un poble que estima les seves tradicions és un poble que va pel camí de la vertadera grandesa". Les noves generacions arbucienques preferien els ritmes nous del jazz o del blues que no pas iniciar-se en el ball més típic de la nostra festa: la dansa.

Situem-nos als anys seixanta. Tothom coincidirà, que l'èxit de la indústria carrossera d'Arbúcies d'aquells anys la

devia a la seva vocació artesanal. Molts joves, quasi nens, de 10 a 14 anys, fills de treballadors d'algun dels tallers no assistien a la classe dels dissabtes al matí. Altrament acompanyaven als seus pares a treballar, i allà començaven el difícil aprenentatge de l'ofici. La conseqüència evident d'aquest ritual és que pocs esperaven a acabar els estudis per treballar als tallers i d'altres, els nens més llestos de la classe, sí que acabarien i, recomanats pels mestres, ocuparien llocs de treball menys feixucs físicament a les seves oficines.

EXISTEIX ALGUNA NORMA?

És evident que el comportament del jovent, al llarg del temps, que queda gravat en el record en moltes de les generacions predecessores és excessivament subjectiu. Sinó com expliquem que els joves aprenents d'oficis podien conviure amb les pseudo-revolucions que experimentava el planeta degut als nous estils musicals o les consignes del maig del 68. En canvi les tradicions de les Enramades suposadament pertorbades pels nous fenòmens rítmics es mantenien més anys del que l'escriptor de l'article pogués imaginar. Existeix per tant en totes les generacions aquells ingredients que les fan diferenciades per

alhora en cadascuna d'aquestes noves generacions apareixen els seus nivells reguladors.

De ben segur que l'experiència d'un progenitor no és prou vàlida per al seu fill. Les circumstàncies, totalment diferenciades, amb què han conviscut un i altre són sobradament diferents i això ja les distingeix. Però, si amb això no n'hi hagués prou, el grau de projecció que un vol destinar a l'altre acaba marcant una relació, que en funció de l'èxit o el fracàs en l'intent, la insistència o no, apareixerà un resultat que serà més o menys completari.

Uns pares acomodats donen origen a uns fills reaccionaris. Uns pares progressistes donen origen a fills immobilistes. O no. La correlació pot funcionar perfectament al revés. És a dir, no hi ha norma clara.

Existeixen, per tant, algunes evidències certes. Els aplanaments excessius dels camins previstos per als fills deriven en crisis o inhibicions perilloses. Els llistons excessivament aixecats que han de superar, provoquen frustracions i depressions a una edat molt tendra. A les noves generacions no els podem demanar que siguin superhomes/dones.

ENTARIS

ALGUNES GENERALITZACIONS OFEGUEN

Una comissió del govern francès es plantejava, fa poc, no responsabilitzar als menors dels seus propis actes ni de les conseqüències que tenen per a les seves víctimes i per la comunitat. Això implicava responsabilitzar penalment als pares d'aquests delictes comesos.

D'altra banda a la Gran Bretanya es planteja la reintroducció del càstig físic a les escoles davant el comportament incontrolat del jovent a l'escola.

Dels joves d'aquí se'n diu que "no troben feina", "ocupen cases", "són ganduls", "s'arrepengen dels pares", "cauen en tots els vicis"... Però també són els millors formats de tots els temps, coneixen les lleis i els sistema democràtic, valoren molt el seu temps lliure, es troben immersos en unes dinàmiques d'especulació del mercat que són asfixiants i que difícilment poden evitar. I, cal dir-ho,

la joventut s'ha convertit en el preludi de la immortalitat. El jove, per ser-ho, ha de ser capaç de superar qualsevol risc sense perillar la seva existència.

No pequem tots plegats d'una simplificació excessiva de l'opinió pública? Els joves d'aquests països, com els d'aquí i de tot arreu, constitueixen una diversitat de maneres de ser. Hi ha entre ells les aptituds xenòfobes i críptiques, però també hi conviuen les altruistes i solidàries.

Cal que es comenci a respectar el seu dret a una justícia justa, sense necessitat de continuar tractant els joves com irresponsables o enemics de la societat dels qui cal trobar una prevenció com

si foren un problema científic. Els joves es mobilitzen, s'organitzen i s'associen.

Pensen en el seu futur i es preocupen. No volgum que a més de tot això ho facin a imatge i semblança de les generacions predecessores. No esperem que a més d'entendre com a nova generació el sacrifici que pot haver fet la generació anterior hagin de correspondre i continuar els projectes que no els són propis. Deixem que parlin, que proposin, que provoquin i més endavant que creïn, construeixin i transformin.

Els ulls d'aquest jovent veuen d'una altra manera. El seu futur és percebut diferent. Podran assegurar per als seus fills un futur com el propi?

LA CONSEQÜÈNCIA PRÀCTICA

Els joves miren la televisió, practiquen un esport, van a classe, dormen, escolten la ràdio, gasten molts diners, busquen feina, fan la mili, treballen, van al cinema, proven la velocitat, fan sopars, llegeixen llibres, fan solitaris, riuen, es barallen amb els pares, fan manetes, fumen cigaretes, toquen timbres de les portes, van en bicicleta, escolten música, consumeixen gelats, proven les drogues, s'avorreixen a casa, aprenen idiomes, salten, destullen flors, llegeixen el diari, canten en una coral, fan escapades a Girona o Barcelona, ballen, ajuden als seus pares, somnien, preparen cançons, cuiden mascotes, no mengen, organitzen colles, aproven cursos, envien currículums, es-

criuen, busquen pis per compartir, es connecten a Internet, es llencen d'un pont, lloguen cintes de vídeo, mengen hamburgueses, es formen, s'informen, salten barrancs, pinten un quadre, es barallen per algú o alguna cosa, ploren, col·leccionen objectes, consulten la borsa, fan de cangur, van de concert, juguen a futbol, toquen un instrument, tenen experiències sexuals, passegen un gos, criden, s'emborratxen, es disfressen, aprenen jocs de rol, van a missa, viatgen en tren, dibuixen un cartell, compren discos, s'instal·len a casa, van a classe de repàs, descansen, neden a la piscina, devoren llibres, escriuen cartes d'amor, van d'acampada, fan programes de ràdio, par-

ticipen, munten un grup de música, s'ensopeixen en un banc del carrer, s'apunten a un camp de treball, parlen dels seus sentiments, s'accidenten, es queixen d'aquest món, s'autoocupen, s'equivoquen, munten festes, suspensen assignatures, pateixen per als altres, es preocupen per la natura, voten, protesten per les ETTs, els amoïna el racisme, organitzen xerrades, treballen per al quart món, van a manifestacions, s'ajunten per defensar els seus interessos, viatgen a un altre país, es preocupen pel seu futur.

Algú coneix algun d'aquests joves que faci tot això?

TOMÀS MORÉ

L'ALLIBERACIÓ H

UNA VISIÓ CRISTIANA A P

Davant de la situació real d'opressió, el teòleg es pregunta quina és la paraula - l'actitud - de Déu al respecte. I aleshores contempla el procés d'opressió - alliberament en què està immers a la llum de la fe, és a dir llegint - rellegint - la Bíblia des de l'òptica dels exclosos.

Així es gesta la teologia de l'alliberament, la primera teologia llatinoamericana que pren rellevància universal, neix de l'intent de conjugar l'Evangeli amb la justícia social i el clam dels oprimits amb el Déu de la Vida. Sorgeix dels grups de cristians de base que viuen la situació d'opressió i opten per una pràctica alliberadora, no reformista ni assistencial, buscant una alternativa al sistema social dominant. Vol rescatar el potencial alliberador de la fe cristiana i actualitzar la memòria subversiva de Jesús, trencant les cadenes que el tenen presoner dels interessos dels poderosos.

QUÉ ÉS LA TEOLOGIA DE L'ALLIBERAMENT?

La Teologia de l'Alliberament no és una mera reflexió teològica sobre el tema de l'opressió - alliberament. És una reflexió des de la fe cristiana elaborada en el si d'una pràctica d'alliberament feta pels oprimits en les seves organitzacions.

La primera paraula és dita per la pràctica, és a dir, per l'acció conscient i transformadora de les relacions socials. Diem que és inductiva perquè no parteix de les paraules, ja sigui la Bíblia o el Magisteri oficial de l'Església, ni acaba en paraules si són una pura teoria, sinó que arrenca de la pràctica i la lluita concreta i elabora una articulació teòrica per tal d'il·luminar-les i aprofundir-les.

Aquesta pràctica pot ser **pastoral** en la mesura en què la catequesi, la litúrgia i l'acció religiosa en general, desperten la consciència de "pecat" social i mobilitzen a comprometre's a favor dels canvis que portin a una societat més justa. Pot ser **eclesio-**

política en tant que els cristians, l'Església en conjunt o alguns sectors d'ella, s'associen als

... →
continua a la pàg. 32

LA TEOLOGIA DE L'ALLIBERAMENT

TEOLOGIA:

Doctrina sobre Déu, els déus o el diví. Disciplina que estudia metodològicament els continguts de la fe cristiana.

ALLIBERACIÓ O ALLIBERAMENT:

Acció d'alliberar o d'alliberar-se.

ALLIBERAR: fer que algú esdevingui lliure. És el que en teologia clàssica se'n diu salvació i salvar.

La Teologia de l'Alliberament es configura a finals dels anys seixanta, al mal anomenat Tercer Món, és a dir, Àfrica, Àsia i sobretot a l'Amèrica Llatina. Per posar una fita i una data, podem parlar de la Conferència de Medellín, que fou una trobada de bisbes i teòlegs de tota Amèrica Llatina celebrada en aquella ciutat colombiana l'any 1968.

ELS SEUS REPRESENTANTS

En primer lloc haurem d'esmentar els milers de cristians i cristianes anònims, que des de les comunitats de base o grups de revisió de vida, aporten les seves vivències quotidianes com a base per a la reflexió teològica.

D'entre els teòlegs i personatges coneguts citaré, només els que poden haver arribat més a les nostres terres, ja sigui personalment o en llibres i publicacions. Suposo que molts haureu sentit parlar algun cop d' Óscar Romero, el bisbe màrtir de El Salvador; de Leonardo Boff, del seu germà Clodovis Boff, de Gustavo Gutierrez, de Jon Sobrino, d'Helder Càmara o de Pere Casaldàliga, el nostre compatriota bisbe de Sant Fèlix d'Araguay, al Brasil, entre molts altres. També cal recordar Paulo Freire des del camp de la pedagogia.

Ben segur que hi ha molts més cristians i cristianes compromesos en aquesta línia que fan la seva feina dia a dia, amb fe, amb esperança i amor, i que sense gaire fresa fan força endreça.

APORTACIONS A LA TEOLOGIA EN GENERAL

- Situa els pobres, la seva causa i sofriments, com a centre de la reflexió. És a partir d'ells quan el missatge de Jesús apareix com a bona notícia i permet rescatar Déu com a déu de vida, a Jesús com a alliberador (salvador) i a l'església com a poble de Déu.
- Recupera el caràcter revolucionari del cristianisme, l'allibera del captiveri capitalista, arrebaça al marxisme el monopoli de la idea de transformació social i mostra la dimensió alliberadora de la fe.
- Situa la praxis concreta, les qüestions econòmiques, socials i ideològiques del poble com a objecte de reflexió teològica, i no com a una problemàtica aliena a la història.
- Defineix un "lloc" d'elaboració teològica menys acadèmic, més compartit i al servei de la comunitat. Afavoreix l'aparició d'una teologia popular, feta pels militants cristians de base.
- Rescata el caràcter evangelitzador que ha de tenir el cristianisme. Aporta esperança a les persones. És una "bona notícia" (en grec, evangeli).
- És qüestionada i perseguida per la pròpia església perquè la interpel·la i qüestiona en la seva instal·lació i connivència amb el poder.
- Recull els crits dels oprimits que clamen per la justícia des de la perifèria, des de "fora del camp", i reclamen la seva dignitat als centres de poder.

... →
ve de la pàg. 30

moviments de transformació de la societat, ajudant a construir alternatives. I també pot ser **estrictament política**, quan incideix directament en la transformació de la societat partint dels interessos dels marginats, integrats com un més en les seves organitzacions polítiques, sindicals o socials. Aquest últim tipus tot i que en primera instància pugui semblar poc "religiosa", té la seva dimensió teològica en la mesura en què busca la justícia i la dignitat per a totes les persones, coses aquestes que a la llum de la fe formen part del Regne de Déu, que tot i ser molt més que això, no ho seria sense aquestes dues qualitats.

La Teologia de l'Alliberament és doncs una reflexió crítica sobre l'acció humana, feta a la llum de la pràctica de Jesús de Natzaret i de les experiències de l'Evangeli, amb la finalitat de millorar-la i fer-la més eficaç.

Tot això requereix una anàlisi dels mecanismes

generadors d'empobriment i un coneixement dels camins pedagògics, polítics i religiosos que menen a l'alliberament. Sense una anàlisi seriosa de la societat es pot caure fàcilment en l'assistencialisme - ajudar els pobres sense qüestionar

Conseqüentment molts dels seus teòlegs han adoptat per a aquesta anàlisi alguns dels conceptes bàsics del marxisme, ja que aquests ajuden a descobrir que els pobres no són simplement empobrits, sinó també

generadors de misèria. Però és que a més de fer una anàlisi de la societat, la Teologia de l'Alliberament ha intentat desenvolupar una pedagogia adient i una concepció de l'educació com a pràctica de la llibertat. (I aquí cal

recordar i no per casualitat, les idees fonamentals i inclús els títols dels llibres més coneguts d'en Paulo Freire).

És coherentment amb aquesta orientació que una de les conviccions bàsiques de la Teologia de l'Alliberament és que aquest l'han d'assumir els propis oprimits perquè no els vindrà d'enlloc més. Dit d'una altra manera, els subjectes de l'alliberament no són les classes

dominants, que haurien de lluitar contra la seva pròpia natura, causa important de l'opressió; ni l'Estat que acostuma a defensar els interessos dels grups que detenen el poder, el tenir o el saber i que per tant són també els qui produeixen opressió. El subjecte són els propis empobrits, junt amb

els rics - o en el reformisme - atacar els efectes nocius del sistema social sense anar a l'arrel. En contraposició la Teologia de l'Alliberament fa una opció preferencial i evangèlica pels pobres i pels oprimits. Analitza la societat a partir dels seus interessos i amb la seva òptica.

explotats i oprimits. En aquest sentit no és que hagin partit d'unes idees marxistes per tal d'arribar al poble sinó que partint del poble cristià i pobre han arribat al marxisme com a mètode d'anàlisi social. És per tant una utilització merament instrumental, al servei de la denúncia dels mecanismes

RELACIONS AMB LA TEOLOGIA CLÀSSICA

altres que prenen consciència d'aquesta opressió, s'organitzen, projecten la seva visió de la societat i lluiten per una justícia i una llibertat que beneficiï tothom.

Un cop situats aquí, la teologia ja pot fer la seva reflexió des de la fe cristiana i proposar pistes d'actuació concretes que posin en marxa un procés alliberador. Són els coneguts passos metodològics del VEURE analíticament, JUTJAR teològicament i ACTUAR pastoralment o políticament, tres moments d'un mateix compromís de fe. D'altra banda cal fer notar que aquest mètode l'utilitzen a Europa les organitzacions d'obres cristianes, com la JOC o l'ACO, des que el va inventar Joseph Cardijn els anys trenta d'aquest segle.

La Teologia de l'Alliberament és nova, contemporània del període històric que estem vivint i adient per a la majoria dels empobrits del món.

diguem-ne clàssiques, denuncia les seves limitacions i insuficiències per tal de superar-les.

-De rescat, incorporant línies teològiques que van ser

la realitat del món empobrit, responen des de la fe cristiana als reptes que presenta actualment.

Queda clar que no és l'única teologia possible, segurament hi ha altres interpretacions que es fan des de perspectives diferents i que aquesta no pretén contradir sinó actualitzar i complementar. Una altra cosa és la reacció de les cúpules eclesials al respecte, la por, quasi el pànic que ha produït, però potser això no té res a veure amb la teologia sinó amb el poder i l'establiment.

E. RIBATALLADA

oblidades o marginades,

Malgrat això intenta mantenir lligams de continuïtat amb la tradició viva de la fe del poble cristià, tot mantenint una doble actitud:

-De crítica, tot i reconeixent les aportacions que van fer en el seu context les diverses elaboracions teològiques

i que poden ser enriquidores o qüestionadores.

Per altre part i en la mesura que la doctrina social de l'Església ofereix les grans orientacions per a l'acció dels cristians, la Teologia de l'Alliberament intenta integrar aquestes orientacions i adaptar-les a

Esports

EFA (Escola de Futbol Arbúciencia)

Després de dos anys de funcionar independentment, l'EF Arbúciencia continua ferma amb els objectius que s'havia proposat: formar bons esportistes, però sense deixar de banda els valors que cadascú, com a persona, pugui tenir.

L'Escola de Futbol Arbúciencia és una entitat que només fa dos anys que es va fundar, però que pel seu tarannà i les ganes de formar bons esportistes, podem albirar-li un bon futur.

L'escola va iniciar la seva trajectòria per la necessitat que es tenia en aquell moment de formar un futbol base de qualitat. Malgrat que molts d'aquests nois ja estaven vinculats a un altre club local, els pares no estaven massa satisfets de

com es portava el seu desenvolupament i van creure oportú fer-se càrrec ells mateixos, amb l'ajuda dels tècnics adequats, de portar a terme l'educació, tant esportiva com personal, d'aquest planter de joves esportistes.

Segons m'ha comentat un dels membres de la Junta, el fet de separar-se del club local no implica que aquests jugadors que ara estan aprenent a l'escola a jugar a futbol, en un temps no massa llunyà puguin arribar

a formar part de l'equip local, o bé de qualsevol altre de les nostres contrades. Solament es tracta de donar-los una bona formació, tant esportiva com personal.

Tirar l'equip endavant tampoc no ha estat fàcil. Tots els pares, juntament amb alguns aficionats, han hagut de col·laborar econòmicament a fi de cobrir les despeses que comporta comprar l'equipatge per a la mainada, material per entrenar, disposar de tècnics

qualificats, i poder llogar un autocar per poder fer els desplaçaments tots junts, en lloc de fer-ho amb cotxes particulars. També han hagut de dedicar les seves hores de lleure a treballar en diferents qüestions per poder ajudar l'equip. És clar, que això és una aventura que han de suportar totes les entitats que comencen!

Actualment l'EFA compta amb poc més de 100 jugadors, quantitat prou important si es té en compte els joves censats a la nostra població.

El coordinador del futbol base és en Fèlix López, persona força coneguda per la seva vinculació amb l'equip de futbol local i també amb altres equips veïns. Ell assenyala que "el seu veritable objectiu és que tots els jugadors que actualment integren la nova entitat arribin a formar-se com a persones i sobretot com a esportistes".

L'entitat compta amb tres equips de Benjamins (A, B, C) dels quals dos (A i B) aquesta temporada han jugat els campionats que organitza el Consell Comarcal de la Selva. El tercer equip (C) encara no va a cap competició perquè són

Benjamí B
Foto: EFA

massa petits, però igual que els seus companys, entrenen tres vegades a la setmana, amb molta il·lusió, esperant poder demostrar les seves habilitats amb la pilota. Els seus entrenadors són el coordinador esmentat, que també fa les tasques d'entrenador dels Infantils i juntament amb Josep Botifoll entrenen l'equip de cadets femení, compost per 14 noies. L'equip d'Alevins està a càrrec d'en Ramon Canals. Dels cadets masculí en té cura en Josep Monell i de l'equip Juvenil en Toni Vera.

Tots els equips a partir dels alevins estan federats i juguen, cadascun en la seva categoria, els diferents campionats que la Federació Catalana de futbol organitza.

Malgrat que a Arbúcies alguna vegada ja va existir un equip femení, amb més o menys anys de durada, en aquesta ocasió l'escola ha col·laborat en fer que un grup de noies pugui jugar a futbol amb un caire més seriós, estant federades, i complint els requisits que es necessiten per poder mantenir-se en forma. El problema més gran amb que topa l'equip femení és en el de la seva continuïtat. Catorze noies són insuficients per poder jugar un campionat amb una certa comoditat.

Les noies estan més limitades que els nois, en aquest esport. Poden jugar en dues categories: una és

fins a 14 anys, i l'altra des de 15 anys fins a 30..., però si són massa joves tenen dificultats per enfrontar-se amb noies d'edat molt superior, tant per la seva naturalesa física com per la seva veterania en el joc.

Fins a la categoria d'alevins (uns 12 anys d'edat) els equips de futbol poden estar integrats per nens i nenes conjuntament, però a partir d'infantils ja han d'estar formats per persones del mateix sexe. Dins del futbol base de l'EFA hi ha alguna nena que juga en l'equip masculí, però són tan poques que es tem que quan arribin a l'edat de jugar en l'equip femení, no tinguin continuïtat.

A més de les activitats esportives el club també procura fer-ne d'altres on els joves futbolistes s'ho passin bé i gaudeixin, en certa manera, d'un seguit d'activitats diferents, que la típica de jugar solament a futbol.

Com a premi a la temporada, l'any passat els juvenils de l'entitat anaren a disputar un torneig internacional a Gosselies (Bèlgica), on alhora gaudiren de temps lliure per poder visitar diferents ciutats europees. Enguany també s'ha previst fer aquest torneig, ja que tots s'ho passaren molt bé i això també repercuteix en els equips inferiors, que esperen amb més il·lusió poder arribar a juvenils per poder-ne gaudir.

Totes aquestes activitats són possibles gràcies també a algunes entitats patrocinadores que ajuden al club, als socis en general i a les diferents persones que han format part de la Junta Directiva i que a principi de temporada (1997-1998) decidiren encarregar-se del bar del Camp Municipal d'Esports, buscant una millora econòmica. Malgrat la feina que comporta, tots estan satisfets de com ha evolucionat tot i creuen que aquesta és l'única manera de poder tirar endavant i fer que tota la mainada que hi participa estiguin contents i gaudeixin jugant a futbol.

MONTSE DURAN

Cadet Femení
Foto: EFA

Cultura

LIBRES

RIELLS I VIABREA

Jordi Collell i Carme Escudé
Quaderns de la Revista de Girona,
núm 74
96 pàgines, 1500'-PTA

Tenen raó els autors de "Riells i Viabrea" en dir que aquest llibre ve a omplir un buit quant a publicacions referides a aquest racó montsenyenc

conegut, sobretot, per l'emblemàtica figura del que en fou rector tants anys, mossèn Pere Ribot. També és veritat que fins els anys 60, més o menys, Riells figurava com a lloc idíl·lic, perdut entre muntanyes i només conegut —a part la gent del país— per quatre excursionistes amants del Montseny, o pels activistes de la resistència cultural i política que en temps del franquisme més dur hi anaven a esplaïar-se o a homenatjar la figura de mossèn Pere.

Llavors, el nucli de la disseminada població de Riells era l'ermita de Sant Martí i la rectoria adjunta, en plena zona muntanyenca. Modernament això ha canviat, la població a muntanya ha disminuït i ha anat augmentant la del pla, on han proliferat les urbanitzacions i s'hi ha desplaçat el centre neuràlgic de la població, al costat de les indústries i les vies de comunicació. Tot aquest procés queda ben explicat en el llibre d'una forma amena i exhaustiva; així

com les dades històriques, geogràfiques i socials que tampoc difereixen gaire de les poblacions veïnes, alguna de les quals intentà annexionar-se el municipi en diverses ocasions. També s'hi fa un repàs a les feines i costums de pagès, als camins, a les ermites, a les cases i a algun dels seus habitants característics, amb especial menció al personatge més carismàtic i conegut, mossèn Pere Ribot.

El llibre, ben presentat, de fàcil lectura i consulta —com tots els d'aquesta col·lecció— conté un complex índex toponímic tant de les cases de pagès com de les denominacions geogràfiques (colls, camins, esqueis, roques i turons, o bé fonts, rieres, sots i torrents), i un interessant recull de fotografies i gravats que faciliten el coneixement d'aquest petit indret del vessant selvatà del Montseny.

DANIEL MARTÍ

EL CINEMA A LA VILA D'ARBÚCIES

Jordina Medalla i Daniel Martí
Col·lecció, Montsoliu 2
Llibres del Segle - Museu Etnològic
del Montseny, La Gabella
Arbúcies, maig 1998
174 pàgines, 2000'-PTA

Sens dubte és un goig com a arbucienc i aficionat al cinema ressenyar aquest nou volum de la Col·lecció Montsoliu, que amb tant d'encert va endegar, ara fa dos anys el Museu Etnològic del Montseny, sota la supervisió i experiència editorial de Llibres del Segle.

El llibre passa revista a la història del cinema a Arbúcies, des dels seus inicis a les darreries de la primera dècada del nostre segle, fins als nostres dies.

Abastant un ampli ventall de temes: Els locals, cinema per a infants, els cinefòrums i cineclubs, les pel·lícules filmades a Arbúcies, les produccions locals, les actrius i els actors, les activitats relacionades amb el cinema. M'agrada especialment la manera com s'ha enfocat la relació entre cinema i societat. No en va són dos elements totalment indissociables. De fet com bé es diu en la mateixa obra, el cinema esdevé un resum de l'evolució social i política del nostre segle i Arbúcies no n'és una excepció. El

pròleg, a càrrec de Miquel Porter i Moix, insisteix en aquesta relació entre obra i destinatari, entre art i societat, i en la importància de reconèixer i definir aquesta relació. El Cinema a la Vila d'Arbúcies, és un llibre del qual podríem destacar moltes virtuts: però per sobre de totes i com a compendi d'aquestes, l'equilibri. És un llibre pamat, ben estructurat ... i sobretot treballat, tant pel que fa als continguts, com en l'aspecte formal i en l'edició. És una bona feina i ben coordinada.

És sorprenent llegir en un dels paràgrafs de la cloenda i per boca dels seus autors que -no han pretès ser exhaustius- estic plenament convençut que el treball de recerca és exhaustiu i que el resultat, el llibre, també ho és, si més no en tots els elements essencials.

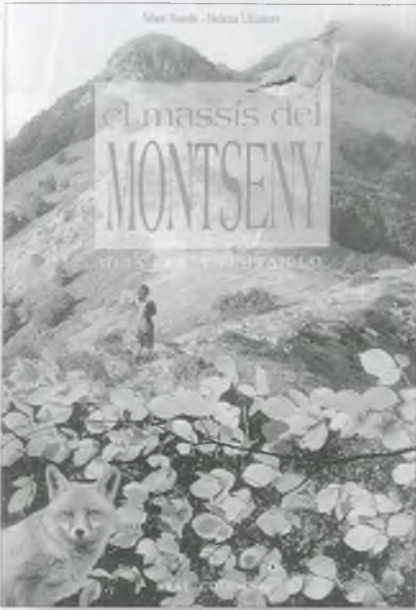
En definitiva, una obra que no pot faltar a cap biblioteca.

JORDI TURA

EL MASSÍS DEL MONTSENY

Guia per a visitar-lo

Martí Boada – Helena Ullastres
BRAU Edicions, març 1998
110 pàgines. 2000'-PTA

Heus aquí un llibre que entra pels ulls. Generosament il·lustrat amb gran profusió de magnífiques fotografies, dibuixos i mapes a tot color i amb una sèrie de gràfics i llistes que ens ofereixen una àmplia informació dels ecosistemes naturals i de les espècies vegetals i animals que els habiten. Reuneix, al mateix temps, informació geològica, climàtica i humana de gran interès per a fer-se una idea de la diversitat i riquesa que posseeix el Montseny. Des de l'obra d'Artur Osona "Excursió a la montanya del Montseny per un propietari de la vila de Breda", publicada el 1879 i considerada la primera guia excursionista catalana, s'han publicat centenars de títols dedicats a l'estudi del nostre massís, molts d'ells de caràcter divulgatiu com ho és aquest, enfocat de cara a persones no específicament excursionistes si no culturalment inquietes, interessades en

el medi natural i en el coneixement de la varietat paisatgística del país. El llibre acaba amb uns quants itineraris recomanats per a conèixer bé la muntanya. I aquí faria un retret als seus autors; dels vuit itineraris proposats no n'hi ha cap que transcorri per la part obaga del massís, o sia pel seu vessant selvatà, i potser en cap altra banda del Montseny es podria trobar una varietat botànica tan diversa com en aquest veral, a més de gaudir d'uns paisatges que no tenen res a envejar als d'altres contrades montsenyenes.

A part aquesta mancança, el llibre és rigorós en la informació, amè en l'exposició i brillant en la presentació. A més de la seva utilitat com a guia de muntanya fa goig tenir-lo a les mans i és un regal per a la vista. Del tot recomanable.

DANIEL MARTÍ

RECER POÈTIC

Enguany els premis Ametista de poesia han tingut una bona collita de participants, sobretot escolars, però també de persones adultes. A remarcar la participació d'aficionats de fora de l'àrea montsenyena, que dóna una altra transcendència al nostre concurs; esperem que aquesta circumstància esperoni i motivi els aficionats locals. Els poemes guanyadors en les dues modalitats,

infantil i adults, els publicarem un cop fet públic el veredict del jurat qualificador, en el transcurs de la Festa Major d'enguany.

Avui, donem a conèixer el poema que obtingué el segon premi en el concurs anterior, i un altre poema que ens ha fet arribar un lector de PERXADA, aficionat a aquest recer poètic.

Per altra part a més d'agrair-vos, les vostres col·laboracions us volem recordar, que la seva publicació va en funció de l'espai del qual disposem dintre de la revista, i dels criteris de selecció, (correcció gramatical i sentit poètic), definits pels responsables de l'àrea de cultura de PERXADA.

LA CREU DEL MATAGALLS

Ara que el vent
la boira va escampant
i dalt del cim
la neu està jugant,

Mira la Creu
a dalt del Matagalls!

Ella ens vigila
i ensenya el camí
Com l'estel d'Orient
ens durà a Betlem.

L'avetosa i la fageda
fan duets per l'infant;
orenga i farigola
el perfumaran.

Cantem pastors, cantem ben fort,
que aquest Nadal ens ompli el cor.
Cantem pastors, cantem ben fort,
que el Nen Jesús és nat d'AMOR.

Els núvols van
acaronant el cel.
Catifa d'or
el terra és un bressol.
Cau la neu
que ho il·lumina tot.

L'Infant, ja somriu
enmig de tant tresor,
a la Creu, hi ha llum,
un estel, blau.

L'aigua fresca de cent fonts
omplirà el Jordà,
i un foc de pastors
l'escalfarà.
Cantem pastors, cantem ben fort...
que el Nen Jesús és nat d'amor!.

XAVIER BURCET

2n premi Ametista, categoria d'adults 1997

EL CARRILET DEL CIM

Què t'he de dir jo que tu no sàpigues
remolí de tramuntana
si ben aviat m'explicaràs tu el que jo ja no sé.

Sols una cosa t'he de dir estimat remolí
que ara t'ha tocat a tu pujar al carrilet
fins al cim, amb els vagons que hi calguin.

Si el camí l'has après bé no et perdràs,
Aquest camí per tots ha estat el mateix
sols canvia el maquinista i els passatgers.

Fes aquest viatge el millor que puguis
no vulguis arribar-hi aviat, arriba bé
perquè, estimat remolí al cim sols s'hi puja una vegada

Fes-ne una bona estada a cada baixador
perquè tots ells faran un cim menys costós
si trobes entrebancs aparta'ls

Si el dia que estiguis com jo al cim
veus pujar el carrilet, altre maquinista i passatgers
pel camí que tu els vares ensenyar
diràs també satisfeta com jo, que n'és de bonic aquest cim.

VICENT MELO

El Nostre Ahir

LA GUERRA ARBUCIES (3)

En aquest número parlarem dels difícils anys de la guerra, una vegada superat l'esclat de la revolució. Habitualment es té una imatge de penúria i de racionaments, però també veurem que és un període amb actuacions importants en infraestructures, encaminades a millorar les condicions de vida i aminorar les diferències socials i econòmiques entre els arbuciençs. També es parla dels fets de guerra que van haver-hi a Arbúcies, així com de la retirada de les tropes i dels representants locals de les institucions legalment constituïdes. També afegim el llistat de les persones mortes en el front de guerra, per evidenciar que el dolor sovint provenia de fora de la nostra vila i que Arbúcies no estava isolada del seu entorn. Com és habitual en els diferents números que han sortit del dossier de la Guerra Civil, annexem una breu cronologia orientativa.

ELS ESDEVENIMENTS A ARBÚCIES DEL PERÍODE 1937-1939

A partir de la segona meitat de l'any 1937, es comencen a sentir els efectes de la guerra. El 24 de juliol, l'ajuntament ha de suspendre els balls públics. El 4 de setembre es dictaminen els primers racionaments.

Però enmig de tots aquests problemes, el setembre de 1937, es posen en funcionament les noves escoles, amb el nom de Francesc Macià, impulsades per en Pepet Pol i dissenyades per l'arquitecte Joan Masferrer Pladelasala a començaments de la República, amb una estimació pressupostària inicial de 95.255'89 PTA. També s'impulsà la construcció de l'escola unitària de Joanet, amb una estimació pressu-

postària de 44.082'85 PTA. Les escoles republicanes foren retardades per l'acció de la Lliga, durant el període conegut com a Bienni Negre. En aquest període s'encarregà una revisió del projecte a Isidre Bosch.

És precisament la inquietud cultural dels governs d'esquerres (conscients que la desigualtat sovint es fonamenta en la manca de formació) la que portarà a superar totes les traves existents, aconseguint-se inaugurar les escoles, just en ple període de guerra. La qualitat de l'ensenyament impartit en aquestes escoles es guarda en el record de molts arbuciençs. No obstant això, la qualitat de l'en-

senyament no només es basa en el mètode i les instal·lacions, sinó també en la presència de professors notables, en el nostre cas sovint identificats amb les idees republicanes cosa que els comportà represàlies en acabar la guerra. En Remigi Garcia, gendre de l'Ayats, de qui vam parlar en el primer dossier, clarament identificat amb les idees d'esquerres, l'Agustí Estañol, membre també de la UGT, que fou empresonat, en Josep Bosch, que el 3 de febrer de 1939, anà al Front, sense oblidar en Pau Bosoms, que marxà al cap de molts anys de la nostra vila abans d'esclatar la guerra. En definitiva una llarga i càlida història narrada amb detall per en Jordi

Pujadas, en el seu llibre sobre l'ensenyament a Arbúcies.

El grau d'escolarització assolit per aquestes escoles fou elevat, en un ple del 9 d'octubre de 1937, es diu que el nombre de nens i nenes escolaritzats (entre Arbúcies i Joanet) és de 800 i el nombre de mestres, 12. Això sense tenir en compte la important tasca dels mestres de sequer, que també eren subvencionats pel govern local republicà.

De l'any 1936 també data el projecte del Pont, conegut com dels *Rojos*, que va comunicar el sector que coneixem com de la Carretera Nova, amb la carretera de

NOTA: Agraïrem que si algú considerés que en aquest dossier es dona alguna informació errònia pel que fa als fets o a les persones, es posi en contacte amb els autors o els responsables de la revista.

VILA

Viladrau. El disseny del pont va correspondre a l'enginyer Manuel Casas, però no sabem la data concreta de finalització de l'obra.

L'avançament de la guerra, malgrat els èxits socials aconseguits, provocà un període de penúria econòmica i de certa protesta social, com la produïda arran de la prohibició d'abastar glans i castanyes del novembre de 1937, que comportà una manifestació del poble a la plaça de la vila. Arbúcies i el conjunt social del nostre país es veia abocat a una economia de guerra.

La situació de guerra que es vivia, portà a l'ajuntament a adoptar mesures en consonància a aquesta realitat. Així el 27 de novembre de

1937 s'amplia l'emissió de vals fins a 40.000 PTA, s'ha de reimplantar la jornada de 48 hores, al desembre de 1937. La situació a l'any 1938 es va deteriorant més i l'ajuntament es veu obligat a crear una Guàrdia Municipal Permanent. La situació arriba al punt que el 20 d'agost de 1938, s'ha de suspendre la sessió del Plenari municipal per un apagament de llum.

El dia 5 de setembre del mateix any, l'ajuntament es veu obligat a aplicar un arbitri per controlar i evitar la sortida de queviures, per atendre les despeses de vigilància i policia del terme i per corregir abusos. Finalment el 4 de febrer de 1939, les tropes feixistes entren a Arbúcies i es faran

amb el poder municipal, cortant la llibertat del poble, durant 40 anys, es a dir, fins la primavera de l'any 1979, quan hi tornaran a haver eleccions municipals democràtiques.

Construcció del conegut com a "Pont dels Rojos".

Foto AHMA

CRONOLOGIA

- **17 de juliol de 1937.** Les lleves de carrossers de l'any 32 al 37, ja no són considerades imprescindibles. Hi ha 90 treballadors a la Cooperativa de carrossers, considerada com a indústria de guerra. Es considera que d'aquests 90, només 45 són imprescindibles, la resta pot anar a la guerra.
- **24 de juliol de 1937.** Suspensió dels balls públics.
- **4 de setembre de 1937.** Racionaments i tiquets. S'esmenta la Unió de Serradors de braç i de talladors.
- **2 d'octubre de 1937.** Nova emissió de vals per valor de 37.000 ptes, amb un dibuix al·legòric a la producció de rodells.
- **9 d'octubre de 1937.** Fugues de propietaris per desertió de quintes (Mas Fogueres).
- **16 d'octubre de 1937.** Incautació de mas Fogueres per la CNT. L'ajuntament l'administrarà. Grup d'escoles amb les escoles noves i la unitària de Joanet, amb un total de 800 places i 12 mestres.
- **6 de novembre de 1937.** Prohibició d'abastar glans.
- **27 de novembre de 1937.** Ampliació de l'emissió de vals fins a 40.000 ptes. El pressupost municipal de l'any 1938 serà prorrogat. Es denega el permís de tala a Serrahima.
- **4 de desembre de 1937.** Es crida la lleva de 1941, que són els nascuts a l'any 20.
- **25 de desembre de 1937.** Reimplantació de la jornada de 48 hores. Targes de proveïment.

...→

RELACIÓ D'ARBUCIENCS MORTS I DESAPAREGUTS AL FRONT

NOM	EDAT	ANY	LLOC	BÀNDOL
AULEDAS GARRIGA, Josep.			Desaparegut	Republicà
AULET MATARÓ, Joan.	27	1938	Vilalba dels Arcs	Franquista
BARGALLÓ GUILLEM, Jaume				Republicà
BATLLE ROVIRA, Francesc	20	1938		Republicà
BUSQUETS BOHILS, Antoni		1939	Ponts	Republicà.
BUSQUETS DELMÀS, Jaume		1938	Hospital M Bcn	Republicà
BUSQUETS TARRÉS, Francesc	34	1939	Retirada	Republicà
CALVET TARRADELLAS, Josep	19	1938	Corbera d'Ebre	Republicà
CAMPENY BUSQUETS, Pere	31	1938	Corbera d'Ebre	Republicà
CAMPENY VILARNAU, Josep		1938	Lleida	Franquista
CANALETA RIERA, Salvi				Republicà
CODINA PALAU, Pere				Republicà
CODINA RIVERA, Jaume	26	1939	Retirada	Republicà
COLOMER ALSINA, Ramon		1938	Hospital M de Flix	Republicà
COMAS PAGES, Josep	31	1938	Catalunya	Republicà
DOMÈNECH BOSCH, Claudi				
DORCA MUNNÉ, Ramon	26	1938	Lanaja (Osca)	Republicà
FONTBONA SERRADÓ, Josep	26	1938		Republicà
GARRIGA SALVADOR, Esteve	19	1938	Hospital M Banyoles	Republicà
GUDAYOL DALMAU, Joaquim				Republicà
GUDAYOL DALMAU, Josep	32	1938	Hospital M Girona	Republicà
GUDAYOL DALMAU, Quirze			Front de l'Ebre	Republicà
JOANHUIX IGLESIAS, Lluís	30	1938	Lleida	
JULIÀ ALBÓ, Josep		1938	Lleida	
MARFÀ BUIXÓ, Isidre			Camp concentració	Republicà
MASFARRORI JULIÀ, Pere	27	1937	Terol	Republicà
MASÓ CANALETAS, Joaquim				
MASÓ CASAS, Martí				Republicà
MORÉ ROIG, Emili	32	1938	Hospital M Alp	Republicà
NOGUERA CLIMENT, Jeroni		1938	Catalunya	Republicà
PAGÈS MOSOLL, Joan		1938	Cervera	Republicà
PEITIVÍ LLAURÓ, Miquel	21	1938	Front de Llevant	Republicà
PLA XIRAU, Josep			Front de Llevant	Republicà
POL RAURELL, Joaquim			Terol	Republicà
POL RAURELL, Josep			Front del Segre	Republicà
POL RAURELL, Pere	24	1938	Hosp M Riucorb	Republicà
PUJOLRÀS PERMANYER, Josep	17	1938	Clínica M Caldes M	Republicà
PUJOLRÀS PLA, Antoni		1938	Hospital M. Tarragona	Republicà
RIDORSA VILLACROSA, Salvador		1936	Front d'Aragó	Republicà
RIERA SERRA, Joan				Republicà
RIUMALLÓ CARALT, Joaquim				Republicà
SALOMÓ CAMPS, Lluís	33	1938	Aragó-Llevant	Republicà
SERRA FURROGET, Enric	28	1938	Front de l'Ebre	Republicà
SERRA FURROGET, Joaquim	29	1938		Republicà
SERRA GISPERT, Agustí		1938	Front de l'Ebre	Republicà
SERRA VALLS, Joan				Republicà
TALLEDA ARIAS, Pere		1938	Pinell de Brei	Republicà
VILÀ CENTRAL, Francesc				Republicà
VIÑAS MASÓ, Mateu		1938	Lleida	Republicà
XIFRÉ COSTA, Josep	19	1938	Clínica M Manresa	Republicà

En total 50 arbuicencs, pràcticament tots del bàndol republicà, donat que Catalunya estava sota control republicà i morts majoritàriament l'any 1938.

Aquestes dades han estat facilitades per la redacció de EL PUNT, que les va publicar el dia 9 d'agost de 1996, en commemoració del 60è aniversari de la Guerra Civil (1936-1996).

LA RETIRADA

Després de la Batalla de l'Ebre, el general Franco preparà una nova ofensiva al llarg de tot el front català, des del Pirineu fins el mar. L'ofensiva s'inicià el 23 de desembre de 1938. La penetració de l'exèrcit franquista, que trobà alguns nuclis de resistència aïllats i mal coordinats, va ser molt ràpida. Per aquest motiu el 4 de gener de 1939, l'exèrcit republicà va haver de cridar a files les lleves del 1922 i del 1942, i el dia 13 de febrer les del 1921, del 1920 i del 1919; uns eren molt joves i els altres molt grans, molts eren pares de família. Alguns arbucienços optaren per amagar-se a pagès o al bosc per establir-se d'anar al front.

Encara que Arbúcies no era camí de pas per anar a la frontera, els darrers temps de la guerra va arribar-hi molta gent de tota mena: civils, militars en retirada, unitats de combat... Una d'aquestes unitats prengué posició a l'entrada del poble. Fou la columna del general Líster que instal·là el seu quarter general, amb el mateix Líster al seu cap, a can Pujató. Escolliren aquest indret com a punt estratègic per a controlar la carretera d'Hostalric a Arbúcies, i també perquè a la casa dels amos disposaven de suficient espai i còmodes instal·lacions. Compartiren la casa amb la

mestressa de can Pujató que hi estava refugiada. Instal·laren l'hospital militar a can Blanch. Un testimoni ens explicà que *"els caps de la columna no estalviaven el menjar i que feien anar els soldats a buscar-lo on fos. Els pagesos que tenien bestiar l'engegaven a bosc per amagar-lo"*. Al cap de 15 dies de la seva arribada, l'aviació enemiga els descobrí i metrallà la casa de can Pujató. L'endemà varen marxar.

El 23 de gener de 1939, de matinada, passaren pel poble d'Arbúcies diversos esquadrans de cavalleria. Un testimoni recorda que *"tot anant a buscar el racionament va veure passar tancs pel mig de la carretera i soldats a cavall per les amples voreres del mateix carrer Camprodon"*, i ens deia: *"Haviem d'anar de portal en portal esquivant els cavalls per a poder passar. Mai no havíem vist homes tant malcarats com els de la columna d'en Líster"*.

Aquest mateix dia va fer acte de presència l'aviació franquista. Dos dies després, un avió aïllat, en vol ras, metrallà el sector de la Galzerana; diu que va haver-hi una víctima.

L'últim dia de gener, les bateries antiaèries varen obrir foc contra una esquadrilla de bombarders feixistes que s'acostava a Arbúcies, però

van passar de llarg i van anar a bombardejar la veïna població de Sant Hilari.

El dia 1 de febrer, els soldats que tenien posicions a Arbúcies varen fugir, i totes les persones que tenien algun càrrec significatiu també marxaren. Evaquaren els nens refugiats al Roquer per qüestions de seguretat i anaren a afegir-se als milers de refugiats que, com el mateix govern de la República, buscaven refugi a França. Aquest èxode encaminat cap a l'exili, assenyalava l'etapa final de la guerra.

En aquests darrers dies fou assassinat a la carretera de Viladrau, vora els prats del Congost, el jove de 17 anys Josep Iglesias i Lladó. També s'endugueren del seu amagatall un noi de can Nando, que el seu pare havia dut a la vinya per a protegir-lo.

La nit del 2 al 3 de febrer els soldats en retirada incendiaren diverses cases del poble: can Xacris, Pujals, el Renaixement (Casino) i d'altres. Es creà un gran pànic al poble, molta gent passà la nit en vetlla, amb les coses de valor preparades, per si havia de marxar precipitadament, d'altres van fugir buscant refugi als horts i al turó del Campament. Volaren els ponts i la línia telefònica per tal de tallar

- **15 de gener de 1938.** S'indemnitza a la Hispano Hilarienca, S.A. per la municipalització de la línia Fonts de Sacalm i Arbúcies.
- **5 de febrer de 1938.** Comportament antisolidari del Sindicat Agrícola i de la Cooperativa Popular. Es demana cobrir les vacants d'Acció Catalana i del PSUC, que són substituïdes per 2 d'E.R., 1 de la CNT i 1 de la Unió de Rabassaires. Creació de la Guàrdia Municipal Permanent.
- **19 de març de 1938.** Caiguda d'un aeroplà bimotor a Pla Vicenta.
- **14 d'abril de 1938.** Visita de les forces armades a la població. La composició d'aquestes forces de Serveis Especials, és d'un capità, un tinent i 60 soldats. Ocupen l'ajuntament, i detenen a dos guàrdies municipals. Seguidament prohibeixen que es parli català.
- **30 d'abril de 1938.** Es parla de la cooperativa de traguers.
- **14 de maig de 1938.** S'estudia la possibilitat de construcció de refugis contra els bombardejos aeris.
- **25 de juny de 1938.** Entrada de dos representats de la UGT al consistori.
- **25 de juny de 1938.** En Pepet Pol demana la dimissió.
- **2 de juliol de 1938.** S'anomena com a alcalde a Antoni Suñé de la CNT. En Josep Pol continua com a regidor. Els consellers d'E.R. surten de la sessió perquè els membres de la CNT, volien rebaixar-los un conseller.
- **23 de juliol de 1938.** Atemptat contra l'alcalde de Joanet, que resulta mort.
- **30 de juliol de 1938.** Els carrabiners ordenen la recollida d'armes llargues o curtes a la vila.
- **20 d'agost de 1938.** Se suspén la sessió per apagament de llum.
- **27 d'agost de 1938.** Arribada de 53 nous refugiats de guerra, que són distribuïts en masoveries.
- **5 de setembre de 1938.** Arbitri sobre productes per tal de controlar i evitar la sortida de queviures, atendre les despeses de vigilància i policia del terme i per corregir abusos.
- **9 de gener de 1939.** Antoni Suñé, alcalde-president va a files.
- **11 de gener de 1939.** És elegit nou alcalde Josep Salomó Camps de la CNT.
- **4 de febrer de 1939.** Entrada dels Nacionals i designació de Pere Clopés com a nou alcalde.

Can Pujató, on s'instal·la el General Lister el mes de gener de l'any 1939.

les comunicacions. Segons diversos testimonis la voladura del pont de la Fàbrica fou molt espectacular i provocà un gran impacte a la població; en van caure trossos fins a l'hort de les

Hospitalàries i a l'eixida de can Nofre.

El dia 4 de febrer entraren les tropes feixistes a Arbúcies. Un grup de republicans encara oferien re-

sistència disparant des del cementiri.

El 10 de febrer acabà la guerra civil a Catalunya i l'1 d'abril, el general Franco emeté l'últim comunicat de

guerra. Així acabava la segona experiència republicana, darrera la guerra civil més sagnant de la història de l'estat espanyol.

Els enfrontaments havien acabat perquè, com deia el comunicat final, l'exèrcit republicà era "cautivo i desarmado", però dissortadament, la pau no havia pas arribat.

L'AJUNTAMENT D'ARBÚCIES DURANT LA GUERRA CIVIL (1936-1939)

El llibre d'actes de l'ajuntament d'Arbúcies recull l'inici de la guerra civil en una petita nota, sense datar (segurament del 24 de juliol), que anul·lava la sessió plenària que s'havia de celebrar el dia següent per raons d'ordre públic, motivades per la rebel·lió militar que esclatà el 18 d'aquest mes.

En aquell moment l'ajuntament estava integrat pels dotze regidors elegits el 1934. Tenia la majoria Esquerra Republicana de Catalunya amb vuit regidors (Josep Iglesias, Josep Agell, Josep Martí, Joan Costa, Miquel Font, Pere Badós, Joan Jas i Fèlix Roca), mentre que la Lliga

en tenia quatre (Josep M. Godori, Narcís Lacomba, Joan Virgili i Melcior Ferrer). L'alcalde era Josep Iglesias i Borrell que s'havia reintegrat al càrrec, junt amb la resta de regidors republicans, el 17 de febrer de 1936, després del parèntesi que representà l'anomenat Bienni Negre.

La primera sessió plenària després de l'aixecament militar es produí el 8 d'agost. En ella es va ratificar el cessament dels regidors de la Lliga i la seva substitució pels regidors suplents de la llista d'ERC (Josep Plana, Miquel Borrell, Josep Canudes i Josep Bosch). Aquest últim no prengué possessió fins el 22 d'agost i

fou elegit en lloc de Joan Taberner que segons l'acta s'havia apartat obertament del partit. En aquesta mateixa sessió l'ajuntament feia constar la seva més enèrgica protesta per l'aixecament militar que s'havia produït.

Malgrat que el consistori passà a estar controlat totalment per ERC, les actes insinuen el paper destacat que juguen tot un seguit de forces, alienes al mateix, i que apareixen mencionades amb els noms de Front Popular Local o sindicats. Es tracten dels coneguts normalment com comitès de milícies antifeixistes que, com a d'altres llocs de Catalunya, jugaran un pa-

per molt important, sobretot en els primers temps de la guerra.

Dos mesos després l'ajuntament pateix una important reestructuració. El 9 d'octubre la Generalitat de Catalunya publicava un decret pel qual establia que els partits polítics i organitzacions sindicals integraran els Ajuntaments de Catalunya, d'acord amb la proporció amb que consten representats en el Consell de la Generalitat de Catalunya. En conseqüència, el consistori passava a estar integrat per 4 regidors d'ERC (Lluís Mollera, Josep Pol, Josep Plana i Antoni Serrat), 4 de la CNT (Isidre Comas, Pere Borrell, Josep

Noguera i Josep Xifré), dos del PSUC (Remigi Garcia i Josep Bancells) i un de la Unió de Rabassaires (Jaume Campmajó). Josep Pol i Pujat, en "Pepet Pol", substituïa com a alcalde a J. Iglesias. De fet, aquesta distribució no complia estrictament la normativa de la Generalitat i això obligà a nous canvis, el 20 de febrer de 1937: ERC perdía un regidor (A. Serrat), a l'igual que la CNT (J. Xifré) i restaven vacants els llocs corresponents a Acció Catalana i el POUM que no tenien representació al poble.

A partir de mitjans de 1937, sovintegen els canvis de regidors de l'ajuntament, com a conseqüència, ara, de la incorporació a files de molts dels seus components. Cobreixen les vacants, Bonaventura Pla i Esteve Campeny per la CNT i, A. Serrat, que retorna a l'ajuntament, per ERC.

La situació bèl·lica comportà, també, un enfortiment del control que les organitzacions sindicals exercien sobre l'ajuntament. A partir de maig d'aquest mateix any, les comissions municipals estaven integrades pels regidors corresponents i per representants d'aquestes organitzacions. La decisió es va prendre en sessió plenària, a la qual van assistir, també, representants locals d'ERC i la CNT, així com de les societats de Carboners i Roders, del Sindicat Agrícola i de les cooperati-

ves de Carrossers, Paletes i Fusters, respectivament.

Amb tot, l'ajuntament continuava funcionant amb menys regidors dels que la llei estableia. A les dues places no cobertes d'Acció Catalana i el POUM, es van afegir, al llarg del 1937, les corresponents al PSUC, els representants del qual no assisteixen a cap sessió plenària des del 23 de gener, sense que les peticions, perquè els seus llocs siguin coberts, rebin cap mena de resposta. Això decideix l'ajuntament a demanar, el març de 1938, a la Direcció General d'Administració Local de la Generalitat, de poder cobrir les quatre places vacants amb dos regidors d'ERC, un de la CNT i un de la Unió de Rabassaires. No sembla que aquesta petició fos acceptada, si més no la remodelació no es va produir d'acord

amb la sol·licitud realitzada. D'altra banda, les circumstàncies bèl·liques continuen canviant constantment la composició de l'ajuntament. Entre abril i juliol de 1938 es produeix la incorporació com a regidors d'Antoni Suñer, Gregori Iglesia, Narcís Garriga i Josep Salomó per la CNT; Josep Pedro i Lluís Gelpí per ERC, i Joan Jas, Josep Agell i Agustí Estañol per la UGT.

A 25 de juny, el fins aleshores alcalde, Josep Pol, demana al consistori que li sigui acceptada la seva renúncia al càrrec. Les raons que motiven aquesta petició són la seva perllongada actuació com a conseller i alcalde "abans i després de la revolució" i la seva "avançada edat", tenia 61 anys. El 2 de juliol seria substituït per Antoni Suñer i Vintanet, regidor per la

CNT, organització que conservarà l'alcaldia fins el final de la guerra. La composició de l'ajuntament era, en aquell moment, molt diferent de la que tenia el 1937. El composaven quatre regidors d'ERC (Pol, Plana, Gelpí i Pedro), tres de la CNT (Suñer, Garriga i Salomó), tres de la UGT (Jas, Agell i Estañol) i un de la Unió de Rabassaires (Campmajó). Aquesta distribució va provocar la protesta del nou alcalde, en considerar que ERC tenia un conseller més dels que li corresponien, i la retirada temporal del consistori d'aquesta organització. Retirada que va durar un mes aproximadament i finalitzà amb el retorn dels regidors republicans a l'ajuntament.

Els mesos que restaven de guerra per al poble d'Arbúcies, veuran nous

Vista frontal de les escoles construïdes el 1937 i enderrocades a principis del decenni de 1970-80.

*Foto: "L'ensenyament en la societat arbucienca (1592-1975)".
Jordi Pujadas*

canvis en la composició de l'ajuntament. Incorporacions al front i dimissions fan que siguin nomenats regidors: Lluís Pujol i Jaume Rovira per la CNT, i Ramon Cortada per la Unió de Rabassaires. També es produirà una nova substitució en l'alcaldia: Josep Salomó Camps substituirà el seu correligionari A. Suñer, l'onze de gener de 1939.

La darrera sessió de l'ajuntament republicà arbu-

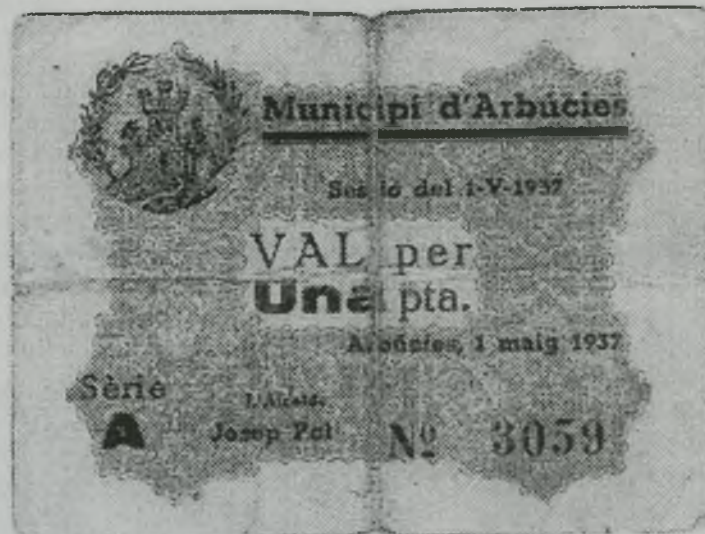
cienc es produí el 23 de gener de 1939, dotze dies abans que les tropes franquistes ocupessin el poble. Només assistiren set regidors (Salomó, Agell, Pol, Jas, Pedro, Gelpí i Pujol) i deixaren pendent per a una propera reunió, que mai es va produir, la substitució del regidor Estañol que s'havia incorporat a files, així com la de "l'alcalde i altres consellers" que també ho havien de fer.

El 4 de febrer les tropes franquistes entraven a Arbúcies i el dia següent era nomenat el primer ajuntament de la nova etapa política. Dels noms que apareixeran a les actes dels mesos posteriors, només un sortia també a les actes republicanes, es tracta del corresponent al secretari titular de l'ajuntament, Joan Brull, que superarà les dures depuracions de la postguerra i es mantindrà en el càrrec fins que presen-

ti la seva dimissió, per raons particulars, el 1941.

La guerra havia acabat per al poble d'Arbúcies. Ara bé, les seves conseqüències, per a tot el poble en general, però sobretot per a aquells que s'havien significat políticament, entre ells els regidors de l'ajuntament, s'allargarien molts anys més.

FRANCESC MARINA I GOMEZ

EL TAN ANOMENAT ESTAT DEL BENESTAR (1)

SOCIETAT

És pràctica estesa de l'estiu, quan tothom pensa en les vacances, que la classe política demostrï el seu afany de transformació convocant nombrosíssimes trobades, cursos, congressos i/o escoles d'estiu. En aquests aplecs, que ens ensenyen per la televisió, tenen com a principal i gairebé única finalitat recordar-nos el candidat que encapçala la llista electoral i, d'esquitllada, transmetre algun missatge o proposta de canvi que es debat en la trobada. El que costa que transcendeixi és el debat intern d'aquells temes que se citen sovint en els debats públics i que són decisius per definir la seva postura ideològica. Un d'ells, és el tan anomenat Estat del Benestar. Després de llegir prou sobre el tema, m'ha plagut fer-vos una síntesi que espero sigui una lectura amena d'aquests llargs descansos d'estiu.

DEFENSORS O DETRACTORS

Per començar, quan algun polític introdueix el tema de l'Estat del Benestar, de bones a primeres, cal imaginar-se que el que vol és aportar quelcom nou. Doncs bé aquí sorgeix la primera gran diferència: qui pensa aconseguir millorar-lo, per tan és obvi que exposarà aquelles teories o crítiques que persegueixen fer-lo viable i sostenible; i qui es qüestiona l'actual sistema per excessivament malbaratador de recursos, sota bases tècniques, molt lloables, però el que en definitiva desitja és el seu desmantellament i la desaparició.

Aquest és el debat de la crisi de l'Estat del Benestar (benvinguts a qui no el coneixia) i com s'endevina té un fort component ideològic. Malgrat es vulgui fer creure a tothom que tots els corrents polítics, en aspectes econòmico-socials, són molt centrats en aquest tema se'ls arriba a veure el llautó. (Animo a experimentar-ho.)

L'Estat del Benestar és una característica particular, tot i que no exclusiva, del que genèricament s'anomena Europa occidental. És un tret diferenciador del que és i ha estat Europa respecte altres àrees del planeta i que ha configurat un marc especial de relacions econòmiques i socials. Actualment hi ha greus amenaces sobre l'actual model europeu fonamentades en preteses exigències de confluència econòmica i monetària. És evident que la realitat social de Suècia o Dinamarca és diferent a la de Grècia o l'Estat espanyol.

ELS DIFÍCILS COMENÇAMENTS

La segona gran diferenciació quan es parla de l'Estat del Benestar es basa en dues grans teories: la que afirma que es tracta de la plasmació de la victòria de les classes populars i treballadores sobre les classes dominants en el sistema capitalista; i la que considera que és un instrument que les classes dirigents han utilitzat per salvar el capitalisme i, sobretot, per assegurar una pau social que és un dels requisits indispensables, segons aquests, per assegurar el creixement econòmic.

En qualsevol cas, el que és clar és que l'Estat del Benestar, independentment de quin sigui el seu origen, ha servit per millorar les condicions de vida de la població en general i per garantir el desenvolupament del capitalisme modern, ja que la seva consolidació ha coincidit amb el període de màxim creixement d'aquest model econòmic. Els inicis els trobaríem a final del segle XIX, a Alemanya, quan es legisla les primeres lleis que posteriorment serviran per consolidar unes prestacions i unes garanties mínimes per als treballadors en els àmbits econòmic i laboral. És l'origen de la seguretat social però que només preveu contraprestacions socials per als treballadors i no per al conjunt de la població. Dit d'una altra manera, només el col·lectiu de persones que han treballat assalariadament obtenen unes garanties en cas d'invalidesa, malaltia o jubila-

ció que els permeten viure amb una certa dignitat.

Aquestes lleis no s'implanten als països mediterranis fins ben entrat el segle XX. És un intent de les classes dirigents, sobretot a Alemanya, de posar un fre al creixement de la socialdemocràcia i dels moviments sindicals, de rebaixar el descontentament entre la classe treballadora per unes condicions econòmiques i socials absolutament desfavorables que provenien de la revolució industrial.

LA SEVA CONSOLIDACIÓ

La consolidació de l'Estat del Benestar està entre les dues guerres mundials. La Revolució Soviètica de 1917 influeix molt. Els estats intervenen en mesures socials principalment per evitar que l'exemple revolucionari del 17 fos seguit arreu d'Europa. Paral·lelament, als Estats Units, l'estat ha de donar resposta a la crisi de 1929, que fou la primera gran crisi del capitalisme. El model liberal, que defensa obertament que l'estat no ha d'intervenir en la regulació econòmica, ja que és el lliure mercat qui autoregula sense cap impediment extern, es veu qüestionat. A partir d'aquest moment, i fins els anys 70, els governants europeus seguiran les polítiques alternatives de Keynes. Durant els anys 30, a Suècia, es signa el primer pacte de concertació social entre treballadors sindicats, empresaris i l'Estat. Un acord que assegurava unes

condicions de vida mínimes per als asalariats i, a canvi, garantia una pau social que havia de permetre el desenvolupament de l'economia.

L'any 1942, el parlament britànic aprova el "Informe Beveridge" on es planteja la reforma de la seguretat social i del sistema sanitari. L'objectiu principal és assegurar al conjunt de la població, no només als treballadors, la percepció de prestacions econòmiques mitjançant transferències de l'estat, garanties, per tant, davant les situacions d'adversitat.

En aquests anys, a Europa, l'economia creix com mai no havia fet abans, i hi ha unes taxes de desocupació quasi nul·les i és el moment en què les polítiques socials dels estats comencen a regular i incidir amb força en el mercat. Fonamentalment les polítiques públiques intervenen en l'educació i en l'àmbit de les prestacions sanitàries i de pensions. Els pressupostos de despesa pública representen un paquet important del producte interior brut dels països, i en alguns casos s'arriben a administrar pressupostos públics de més del 50% de la riquesa del país.

És una època que apareix la homogeneïtat social a causa del pacte entre el capital (empresaris) i el treball (proletaris). El pacte és possible en el marc d'una societat de base classista amb estructures socials força homogènies, en què la classe treballadora és capaç de generar partits, sindicats i altres organitzacions per negociar l'establiment de polítiques de protecció social.

L'Estat del Benestar col·labora en la redistribució de la renda en el si de la societat i procura reduir la desigualtat social. En general però, la redistribució de renda és relativa i té un caire, fonamentalment, horitzontal i, poc o gens, vertical. És a dir, les polítiques socials no tenen com a objectiu transferir recursos de rics a pobres, sinó, bàsicament, de sans a malalts, d'actius a passius i de joves a vells. No és un mecanisme de redistribució interclassista, sinó una organització estatal de solidaritat dins d'una mateixa classe social.

I ARRIBA LA CRISI

A partir dels anys 70 entra en crisi l'Estat del Benestar. A banda de la crisi econòmica, el sistema comença a fallar. La fins aleshores majoria activa (que treballa) de la població mantenia una minoria passiva (que està fora del mercat de treball, nens, joves i ancians com també malalts, incapacitats i jubilats). L'equilibri entre aquests dos grups és la base de l'Estat del Benestar i de les polítiques públiques compensatòries i redistributives; també, evidentment, en la de les polítiques recaptatòries i impositives.

Tenim que el grup passiu creix i, en conseqüència, provoca que la relació que existia en etapes anteriors variï fins a provocar-ne la fallida. El temps

comprès entre la incorporació al mercat laboral i la jubilació de la persona s'escurça per baix, ja que els joves retarden la seva edat de començar a treballar, a l'hora que, es retalla per dalt, ja que el treballador es jubila abans. També, el grup passiu creix per l'increment de l'esperança de vida de la població. Si als anys seixanta l'esperança de vida mitjana a Europa voltava els 70 anys, ara es situa en 78 anys en els homes i per sobre de 80 anys en les dones. La conclusió immediata és que s'allarga el període en què es percep pensions i altres transferències de l'estat i per tant augmenta la despesa pública.

Una major esperança de vida té conseqüències sobre el volum de la despesa sanitària, ja que en els últims anys de vida es concentra el gruix de la despesa sanitària que genera un individu. En definitiva, l'estat ha de realitzar un esforç en la despesa pública molt més gran per poder fer front al creixement de les necessitats assistencials. Per tot això, al principi dels anys 80 ja es pot començar a parlar d'un canvi important en l'equilibri que havia fet possible el model vigent fins aleshores.

També intervenen altres factors en la crisi de l'Estat del Benestar: la internacionalització dels mercats i, en general, la globalització de les relacions econòmiques. Els països situats a l'extrem orient d'Àsia emergeixen amb força ja que poden oferir productes a baix cost perquè els costos laborals són molt inferiors. I, precisament, un motiu principal que explica aquesta minsa despesa laboral és que les empreses no han d'aportar a l'estat gaires recursos per garantir prestacions socials als treballadors ja que els règims d'aquests països solen ser poc o gens democràtics i, per tant, no han desenvolupat legislacions socials suficients per protegir els interessos dels assalariats.

Això afecta a empreses que necessiten molta mà d'obra ja que per competir cal desplaçar-se per buscar costos laborals més baixos i unes lleis de mercat laboral més flexibles i poc protectores dels treballadors (dumping social). El resultat és l'increment de la desocupació a Europa i més tard la flexibilització del mercat laboral, que implica desmantellar algunes de les estructures de garantia social assolides pels treballadors en els anys precedents.

AIXÒ SÓN SOLUCIONS?

En el nostre cas qui va iniciar els processos de flexibilització de les relacions laborals va ser un govern socialista escollit democràticament i enfrontat amb els sindicats. L'estat hauria d'haver estat actiu per compensar els ciutadans que són passius, que cada vegada són més nombrosos. Tot això, a més, sense augmentar la recaptació sobre una classe treballadora ja prou castigada per la crisi o, en el pitjor dels casos, desocupada. És el que s'anomena crisi fiscal de l'estat: l'estat ha de gastar cada vegada més sense incrementar els seus ingressos.

Arran d'aquests elements d'instabilitat apareixen un conjunt de discursos neoliberals que fan de la reducció de la despesa pública, i concretament de les prestacions socials, l'eix central de les seves argumentacions. Teories, però, que no acostumen a anar acompanyades del mateix nivell d'exigència respecte al combat del frau fiscal, element important de la crisi fiscal de l'estat.

L'eliminació del frau fiscal (assegurar-se que tothom paga els impostos que li pertocuen) permetria ingressar una quantitat molt superior a les retallades que, avui, s'estan plantejant en l'àmbit de les polítiques socials. Un 70% dels recursos fiscals de l'estat provenen de les rendes del treball i un 30% ho fan de les del capital. És clar, per tant, que el finançament de la despesa social prové, majoritàriament, de les aportacions que fan els assalariats. Aquest fet il·lustra el que he comentat abans, l'escassa incidència que té en el transvasament vertical de les rendes.

Segons les teories neoliberals, la caiguda de la taxa de natalitat, des de fa ja uns quants anys, provocarà la fallida de l'actual sistema de pensions, perquè les noves generacions actives no podran mantenir el gruix de generacions passives. Si bé és certa la caiguda de la natalitat, també ho és que en els països del tercer món hi ha excedents demogràfics. El previst ensorrament del sistema de pensions podria ser, en part, frenat per la incorporació de població activa immigrada. Però més important que el factor demogràfic i la presumpta fallida del sistema de pensions és el problema de la desocupació en les societats occidentals.

El ciutadà percep que s'estan produint canvis profunds en el model socioeconòmic i, sobretot, en les relacions

laborals. De la mateixa manera, les possibilitats que tenim les persones d'intervenir en aquests processos són molt limitades. Potser una de les poques coses que es poden fer és tenir menys fills i és aquesta la decisió individual que la gent comença a adoptar com a resposta a les incerteses creades. Es pot desmentir, per tant teories catastrofistes que albiren la fallida de l'estat de benestar per manca de joves actius a conseqüència de la caiguda de la natalitat. Més aviat ha estat a l'inrevés, la incertesa sobre la continuïtat del model del benestar ha provocat la disminució conscient de la natalitat com a resposta a un futur incert.

Molts discursos pregonen la reducció de la despesa social i, en general, la minimització de la despesa pública. Aquests són d'opcions polítiques que l'únic que fan és prioritzar unes determinades actuacions enfront d'altres. És a dir, una opció política no pot dir que l'actual model d'Estat del Benestar no el pot protegir, sempre té l'opció de la desviació de recursos d'altres partides pressupostàries.

TOMÀS MORÉ

L'esperança de vida s'ha allargat i permet pensar veritablement en una tercera joventut.

BIBLIOGRAFIA

La crisi de l'estat del Benestar per Jordi Sànchez i José Adelantado, maig 1998

COM A CONCLUSIÓ FINAL

Els ciutadans només es preocupen de pagar els impostos el mes de juny i s'obliden de la qüestió fins l'any vinent, deixant tota la feina de gestió i control en mans de l'estat, que ja ha de saber què fer. També s'oblida, tot sovint, que l'estat del benestar ha estat concebut com un instrument de redistribució de la renda per a la majoria de la població i que la seva reforma no hauria de comportar l'aparició de nous sectors socials marginals, persones que queden absolutament al marge de la cobertura que hauria de proporcionar el model. Ja que aquest ha de ser una eina per avançar en la consecució de majors quotes de justícia social i per això cal una acció política que la defensi. Desconfieu d'aquells informes o d'aquelles persones que donen xi-

fres macroeconòmiques que es presenten com la veritat absoluta i que, per tant, obliguen a l'adopció de mesures concretes. De ben segur que les magnituds macroeconòmiques són certes i que obliguen a replantejar i redefinir el model econòmic. El que ja no és tan clar és que les reformulacions que finalment s'acabin concretant siguin només les úniques possibles i viables. Cal continuar assegurant, en una societat diferent a la de fa vint anys, una progressiva redistribució de la renda. Sempre, és clar, que estiguem d'acord que el mercat no és el millor lloc per garantir l'anivellament de rendes i la justícia social i que, a més, considerem que cal establir des de l'activitat pública polítiques compensatòries dels dèficits socials existents.

AJUNTAMENT D'ARBÚCIES